

SPOLU NA CESTĚ ŽIVOTEM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole.....	3
1.3	Zřizovatel	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy	5
2.2	Lokalita školy.....	5
2.3	Charakter a specifika budovy.....	6
3	Podmínky vzdělávání	11
3.1	Věcné podmínky.....	11
3.2	Životospráva.....	12
3.3	Psychosociální podmínky.....	12
3.4	Organizace chodu	14
3.5	Řízení mateřské školy	15
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	17
3.7	Spoluúčast rodičů	18
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	19
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	20
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	20
4	Organizace vzdělávání	22
5	Charakteristika vzdělávacího programu	25
5.1	Zaměření školy	25
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	26
5.3	Metody a formy vzdělávání	27
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných.....	28
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	30
6	Vzdělávací obsah	31
6.1	Integrované bloky.....	31
6.1.1	Forma vzdělávání: Denní	31
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	71
6.3	Dílčí projekty a programy.....	72
7	Systém evaluace.....	105

1 Identifikační údaje o škole

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: **Spolu na cestě životem**

Jsm rádi, že můžeme být součástí životů našich dětí.

Těšíme se, že nás děti zase něco nového naučí.

Jsm potěšeni, že po létech se k nám hrdě hlásí.

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Sluníčko, příspěvková organizace

SÍDLO ŠKOLY: Školní 349, Želivec 251 68 Sulice

KONTAKTY:

e-mail: reditelka@msslunicko.eu,

web: www.msslunicko.eu

REDIZO: 691002088

IČO: 72086173

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Mgr. Václava Kunická

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: tým MŠ Sluníčko

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Sulice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Sulická čp. 150

Sulice 251 68

KONTAKTY:

Ing. Petr Čuřík, starosta obce

tel.: 724 192 177

email: curik@obecsulice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1. 10. 2022 do 1. 9. 2025

ČÍSLO JEDNACÍ: č. j. : 363/2022/1

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 31. 8. 2022

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 30. 8. 2022

ředitel školy

Mgr. Václava Kunická

Razítko školy

Mezinárodní certifikát programu Ekoškola je oceněním škol, které vedou děti k samostatnému a aktivnímu zlepšování životního prostředí.

CERTIFIKÁT

**EKO
V
ŠKOLA**

Mateřská škola Sluníčko, příspěvková organizace

získává mezinárodní certifikaci Stříbrné cesty programu Ekoškola platnou na tříleté období: červen 2021–červen 2024 za dodržení stávajících podmínek.

Miroslava Krupčíková, ředitelka školy

Tereza Čížková, z. s.

Mateřská škola Sluníčko, příspěvková organizace | Sluníčko 1, 250 01 Sluníčko, Středočeský územní úřad
Program Ekoškola je realizován v rámci projektu „Program Ekoškola“ z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
Program Ekoškola je realizován v rámci projektu „Program Ekoškola“ z rozpočtu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR
TERZA, vzdělávací centrum, z. s. | Hradská 117, 100 00 Praha 10, www.terza.cz | www.ekoškola.cz

MŠ Sluníčko

2 Obecná charakteristika školy

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 190

Počet pracovišť: 2

Počet tříd: 8

Počet pracovníků: 34

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Charakteristika Mateřské školy Sluníčko (dále jen MŠS)

Mateřská škola Sluníčko se nachází v krásném přírodním prostředí v obci Želivec, stranou od frekventované silnice zvané „stará benešovská“, s velmi dobrou dopravní dostupností z Prahy. Želivec je jedna z osad Obce Sulice. Dalšími jsou již zmíněné Sulice, Hlubočinka a Nechánice. Škola jednou stranou svých pozemků sousedí s rodinnými domy, druhou stranou nově postavenou Základní školou Sulice, se kterou jsme navázali vstřícnou a kreativní spolupráci např. tím, že využíváme pravidelně tělocvičnu ke sportovním a pohybovým aktivitám s dětmi. Z jižní strany Obec Sulice postupně buduje nádherný lesopark se vzrostlými stromy a malým rybníčkem, který vyprojektoval známý přírodovědec RNDr. Václav Větvíčka, český botanik, popularizátor vědy a spisovatel. Dětem se tak naskýtá nejen nádherný výhled do zeleně, ale i úžasná oblast k rozvoji environmentální výchovy podporující přirozené zkoumání, objevování, experimentování a kladné a nenásilné rozvíjení vztahu k přírodě. Kolem naší školy též prochází cesta pro pěší směrem na Kostelec u Křížků, kterou často využíváme s dětmi k pěším výletům, když navštěvujeme jednu ze svých partnerských školek a to MŠ v Kostelci u Křížků nebo při předvánočních návštěvách kostela a rotundy sv. Martina v téže obci. Při pohybu po obci i mimo ní uplatňujeme prvky dopravní výchovy, využíváme reflexní vesty a často také navštěvujeme klidnější části obce k nejrůznějším hrám, průzkumům, pozorováním. Na Mandavě, nové části obce, se též nachází malý soukromý statek, takže s dětmi velmi často chodíme na procházky a sledujeme koníky na pastvě.

V nedaleké blízkosti školy se také obdivujeme rozmanité přírodě, bohaté na různé ekosystémy - najdeme zde jehličnaté a listnaté lesíky, remízky, pole, louky, mokřad a dva malé rybníčky. U školy poletují i různé druhy ptactva. Z tohoto důvodu jsme pro názvy našich tříd vybrali zvířátka z louky-

Mravenečci, Motýlci, Včeličky a Berušky.

Charakteristika Lesní mateřské školy (dále jen LMŠ)

Lesní mateřská škola Pampeliška zahájila svou činnost v září 2018. Je tedy mladším sourozencem Sluníčka, ale jen o 7 let. LMŠ se nachází na kraji obecní části Hlubočinka, stranou od veškerých silnic pro motorová vozidla, na klidném a příjemném místě a v těsné blízkosti dětského sportoviště, které je rozděleno na malé, asfaltové s velikostí 20x40 metrů a větší, travnaté, na kterém již tradičně pořádá Obec Sulice velké množství kulturních a sportovních akcí, např. Oslavy Dne dětí a Drakiádu, nedaleko louky a krásného lesoparku, který obec udržuje dle požadavků odborné poradenské firmy a obecního smíšeného lesa s názvy jeho částí V dubí, Sulický Vrchánov, Bukovnice a s rozlohou o několika hektarech. Les s velkou hustotou vysázených stromů je úžasný prostor k poznávání a objevování přírody a rozvíjení vztahu dětí k přírodě. Děti poznávají různé druhy stromů, zjišťují, co to znamená, když se řekne, že: „Lesy jsou plíce planety Země“ a že „V lese prší dvakrát“, co to jsou vegetační patra, jak voní les a jaká zvířátka zde žijí. Proto jsme pro názvy tříd v LMŠ vybrali zvířátka z lesa – **Medvíďata a Lištičky**.

Charakteristika Mateřské školy Pampeliška (dále jen MŠP)

Mateřská škola Pampeliška byla postavena z dotace za neuvěřitelné 3 měsíce a zkolaudována v prosinci roku 2019. Jako třetí sourozenec je tedy nejmladší a zahájil svou činnost 1. 9. 2020. Školka se nachází v areálu LMŠ, na jejím druhém konci velké zahrady, oddělené plůtkem. Dvě třídy převzaly původní pojmenování oddělení z LMŠ – **Veverky a Ježečci**. Věkové složení tříd bude heterogenní – věkově smíšené, od 3 do 6 – 7 let, s maximální kapacitou 24 dětí na třídu. Do Pampelišky mohou docházet děti od 3 let, ne mladší. Ve smíšených třídách vznikají přirozené skupinky dětí, a to nejen podle věku, ale i podle individuálních schopností a podle formujících se osobností jednotlivých dětí. Společně si ve třídě hrají, tvoří a z nabídky činností si během dne vybírají. Mají možnost si postupně vyzkoušet roli mladšího a později staršího kamaráda, což je pro řadu dětí nová zkušenost, kterou z rodiny neznají. Heterogenní třída umožňuje mladším dětem učit se od starších a starším získávat prosociální zkušenosti v kontaktu s menšími dětmi – mohou je učit, pomáhat jim a naučit se respektu.

Hlavním cílem bude seznamovat děti s přírodou, obohatit výuku a podnětné prostředí o možnosti vyrábění z přírodnin, rozvíjet slovní zásobu i fyzickou zdatnost dětí. Různorodé a motivačně zvolené činnosti, budou vycházet z třídního vzdělávacího programu a vždy budou přizpůsobeny věku dětí.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola Sluníčko je čtyřtřídním předškolním zařízením s kapacitou pro 112 dětí ve věku zpravidla od 3 do 6 (7) let, nejdříve však pro děti od 2 let, s celodenním provozem, poskytujícím komplexní péči, tzn. výchovnou, vzdělávací, sociální a poradenskou. Od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku, do zahájení povinné školní docházky

dítěte, je předškolní vzdělávání povinné.

1. TŘÍDA MRAVENEČCI - modrý pavilon
2. TŘÍDA MOTÝLCI - oranžový pavilon
3. TŘÍDA VČELIČKY - zelený pavilon
4. TŘÍDA BERUŠKY - žlutý pavilon

Mateřská škola se rozkládá ve čtyřech přízemních, samostatných, stavebně oddělených objektech, kdy každý pavilon může fungovat zcela sám, nezávisle na ostatních, neboť má vlastní výdejnu stravy, přívod vody, plynový kotel apod. Pavilony jsou rozlišeny barevně pro lepší (a veselou) orientaci dětí. Nejvzdálenější pavilon je modrý, druhý oranžový, třetí zelený a první pavilon, který je zároveň i plotem, je žlutý. Na tomto žlutém podkladu krásně svítí a současně vítá děti a jejich rodiče Sluníčko s hrochem, logo naší mateřské školy. V každém pavilonu najdeme prostornou a světlou třídu a jídelnu, která navazuje na prostory výdejny. Výdejna je členěna a vybavena tak, aby splňovala všechny požadavky a normy pro výdej, úschovu a zpracování potravin a pokrmů. Každá třída má své samostatné hygienické zázemí, prostornou šatnu, venkovní toaletu a sklad hraček. V každé budově se dále nachází kanceláře (v modrém pavilonu spisovna, v oranžovém kancelář paní hospodářky, v zeleném pavilonu místnost s keramickou pecí a ve žlutém pavilonu ředitelna a prádelna), místnost pro technické zázemí školky (prostor pana údržbáře k opravám), místnosti pro sběr a ukládání špinavého i čistého prádla, hygienické zázemí pro personál, který tvoří pedagogičtí a nepedagogičtí pracovníci. Pan údržbář se stará o všechna pracoviště MŠ.

Rozsáhlá zahrada je koncipována jako dětské dopravní hřiště a proto jsou cestičky pro malé cyklisty vydlážděné zámkovou dlažbou. Před žlutým pavilonem v zahradě stojí vánoční stromek-jedlička a před modrým pavilonem javor. Celý areál školy je oplocen, vede z něj však několik branek. Ta nejdůležitější nás spojuje s novým areálem Základní školy Sulice. Po předběžné domluvě s p. ředitelkou budeme i v letošním roce využívat s našimi dětmi tělocvičnu. Další osazování zahrady keři, okrasnými rostlinami a vzrostlými stromy probíhalo během školního roku 2011/2012 za spolupráce rodičů a zahradního architekta. Zahrada mateřské školy je dostatečně velká pro nejrůznější aktivity a zaznamenala od otevření provozu školy velkých změn. Za minulé období jsme zasázely několik nových stromů, byly založeny tři zelené stavby – vrbové teepee, vrbové igloo a vrbový tunel, vše především na podporu příznivého prostředí pro děti vytvořením stinných míst. Zahrada je využívána především ke sportovním a pohybovým činnostem, k polytechnickému a environmentálnímu vzdělávání, ale samozřejmě i k dalším aktivitám. V loňském roce jsme začali naši zahradu více proměňovat v přírodní učebnu, přemýšleli jsme, jak na zahradu přilákat hmyz. Společnou brigádou s rodiči i prarodiči jsme vysázeli mnoho nových ovocných i okrasných keřů, vyrobili nové cvičné záhonky pro děti, instalovali hmyzí domečky, proutěné budky. V plánu máme ještě vybudovat hmatovou stezku, kompost a zachytávat dešťovou vodu v sudech. Zažádali jsme o grant v Nadaci partnerství, chtěli bychom vysázet další listnaté stromy na naší školní zahradě.

Stín pro děti zajišťují i dřevěné stavby - zahradní altán a pergola a vrbové stavby.

Mateřská škola Pampeliška

V nové budově školky jsou dvě třídy, s maximální možnou kapacitou 48 dětí, vybavené moderním nábytkem přizpůsobeným věku dětí. U Ježečků převládá žlutá barva, u Veverek oranžová a nábytek je poskládaný do dětmi oblíbených herních koutků. Pro děti jsou volně přístupné poličky se šuplíky, kde jsou hračky, didaktický materiál, knížky, hry a stavebnice.

K polytechnické výchově je ve třídě dřevěný ponk s nástroji. Stěny třídy Ježečků jsou zdobeny malbou zvířátek z lesa a louky.

Zahrada:

MŠ je umístěna na kraji obce Hlubočinka, mimo veškerý dopravní ruch a s krásným výhledem na kopcovité Brdy a vysílač Cukrák. Bezpečně oplocená zahrada přímo sousedí s hřištěm a je v dosahu lesa. Na zahradě děti mohou využívat dvě velká pískoviště, kolotoče, trampolínu, průlezk, houpačky, pružinová houpadla, dřevěnou kladinu a ohniště. V malém zahradním domku jsou uložena kola, odrážedla, badmintonové pátky, míče, kočárek, hokejky. Postupně vznikají bylinkové a zeleninové záhonky, které budeme průběžně k dalšímu využití rozšiřovat. Pro korely je zde voliéra, králíci a morčata mají krásnou králíkárnou. Děti mají možnost se se zvířátky pomazlit, každý den se o ně starají, krmí je a vyměňují vodu. Máme v plánu vybudovat hmatový chodník z přírodnin, velký hmyzí dům, ještěrkovnick i ježčí domek. Postupně chceme zasadit nové stromy a stavbu z vrbového proutí.

Lesní mateřská škola

Dále o LMŠ:

Za lesní mateřskou školu se považuje mateřská škola, ve které vzdělávání probíhá především ve venkovních prostorách mimo zázemí lesní mateřské školy, které slouží pouze k příležitostnému pobytu. Zázemí lesní mateřské školy nesmí být stavbou, ze zákona č. 561/2004, § 34 odst. 9.

Areál LMŠ tvoří oplocený svažité pozemek rozdělený na dvě části, část s dřevěnými herními prvky a část přírodní zahrady, o rozloze pozemku téměř 3000 m².

LMŠ se nachází na kraji obecní části Hlubočinka, stranou od veškerých silnic pro motorová vozidla, na klidném a příjemném místě, nedaleko přírodních lokalit. Les s velkou hustotou vysázených stromů je úžasný prostor k poznávání a objevování přírody a rozvíjení vztahu dětí k přírodě. Děti poznávají různé druhy stromů, zjišťují, co to znamená, když se řekne, že „Lesy jsou plíce planety Země“ a že „V lese prší dvakrát“, co to jsou vegetační patra, jak voní les a jaká zvířátka zde žijí. P Dětem se nabízí i další přírodní učebny pod širým nebem s velkým množstvím různých druhů ekosystémů (přírodních i umělých) – louka, strouha, potok, údolí. Nedaleko LMŠ se nachází velké množství lesních cestiček, některé vedou údolím Sulického potoka do Psár, do Horních i Dolních Jirčan, ke Štědříku, některé kolem chatové osady, kde mohou děti pozorovat rostlinky, keře, květiny. Když se děti vydají na delší výpravu či přírodovědnou expedici mohou se ocitnout u Záhořanského potoka, který jako pravostranný přítok Vltavy nabízí dětem přímý kontakt s některými druhy vodních živočichů. V docházkové vzdálenosti děti mohou pozorovat slepičky a kozičky ve venkovním areálu drobného zvířectva u obchodního centra ABC Sulice.

Dopravní dostupnost školy:

Na obě pracoviště mateřské školy se lze dostat MHD. Od autobusové zastávky na Želivci je to jen několik málo minut do MŠ Sluníčko, z autobusové zastávky na Hlubočince se do MŠ Pampeliška a Lesní MŠ pěšky dostaneme za cca 10 minut. Lze využít několik možných tras, za 1. přes starou Hlubočinku a vilovou zástavbu nebo za 2. kolem nákupního centra a restaurace a z druhé strany zástavbou rodinných domků. Pěší mohou využít velkou síť chodníků, řidiči motorových vozidel opravené asfaltové cesty. V plánu je propojení cestou přes pole a louky mezi jednotlivými školkami, které prozatím chybí.

Informace z historie školy:

Vesnice Sulice patří administrativně pod okres Praha východ a náleží pod Středočeský kraj. Příslušnou obcí s rozšířenou působností je město Říčany. Obec Sulice se rozkládá asi 23 kilometrů jihovýchodně od centra Prahy a 11 kilometrů jihozápadně od města Říčany. Sulice se dále dělí na čtyři části, konkrétně to jsou: Hlubočinka, Nechánice, Sulice a Želivec.

Sulice leží v průměrné výšce 445 metrů nad mořem. První zmínku o obci nalezneme v historických pramenech v roce 1282. Celková katastrální plocha obce je 988 ha, z toho orná půda zabírá 49 procent. Jedna třetina obce je zalesněná.

Mateřská škola Sluníčko zahájila svou činnost 1. září 2011. Celý kolektiv se snažil všemi silami od nuly vybudovat příjemné a inspirující prostředí, v každé třídě, nejen co se týká vybavení, uspořádání a výzdoby, ale hlavně vzájemnou spoluprací, vstřícnou komunikací a empatickým přístupem k dětem. Od 1. 4. 2015 funguje MŠ dle paragrafu 34 odst. 8 školského zákona č. 56/2004 Sb. v platném znění, v podobě tzv. firemní MŠ. V době svého vzniku byl o úplně nově postavenou školu velký zájem ze strany rodičů, protože poptávka v našem kraji převyšovala nabídku, což trvá dodnes.

O názvu školy jsme měli jasno od začátku, stejně tak s názvy jednotlivých tříd jsme dlouho neotáleli. Pět let škola fungovala v příjemném, kreativním prostředí na straně jedné, ale zároveň v rodinném a vstřícném na straně druhé. Šestý rok byl trochu organizačně náročnější, protože v sousední základní škole bylo pro nás zřízeno detašované pracoviště - 5. třída Žabičky, které fungovalo pouze jeden školní rok. Mělo to i své výhody, byla nám hodně často k dispozici tělocvična, což jsme využívali k velkému nadšení našich dětí. V letošním roce sousední základní škola vstupuje do 6. roku svého fungování. S roky přibýly i třídy, rozrůstající školu s 9 ročníky řídí pan ředitel. Zájemců o naši školu přibývá, a protože se paní ředitelka s nadšením vrhla do studia školního koordinátora EVVO (environmentální výchova, osvěta a vzdělávání) a environmentální výchova patří k jedné z našich profilací, nastává vhodná doba k aktivnějšímu probouzení a budování vztahu dětí k přírodě, k živým tvorům, rozvíjení přírodovědného a ochránářského vnímání světa, k rozvoji znalostí a emočního prožívání přírody. Od 28. 9. 2018 funguje detašované pracoviště, jako první svého druhu u školy zřízené obcí, Lesní mateřská škola na Hlubočince.

Hlavní myšlenkou lesních mateřských škol (LMŠ) je vyjít s dětmi ven a trávit tam s nimi co nejvíc času. LMŠ tak využívají přírodu jako moudrou učitelku k nenásilnému rozvoji dětí po všech stránkách, které jsou potřeba – fyzické, psychické i sociální. Pro nás velká výzva, pro děti přirozené prostředí ke hře a navazování kontaktů.

Společně vstupujeme do dalšího roku své edukační činnosti zahájením fungování nově vzniklé Mateřské školy Pampeliška na Hlubočince, s nadšením a elánem a mnoha nápady, jak podpořit naši společnou VIZI!

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola a její budovy, v Lesní MŠ karavany, mají dostatečně velké prostory, které plně vyhovují příslušným předpisům. Jednotlivé třídy jsou uspořádány tak, aby co nejlépe vyhovovaly nejrůznějších skupinovým i individuálním činnostem dětí.

Veškeré zařízení je uzpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je bezpečné a zdravotně nezávadné, s platnou revizí, estetické.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku; je průběžně obnovováno a doplňováno a pedagogy plně využíváno.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby byly dobře vidět a děti si je mohly samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení a osvojily si pravidla pro jejich užívání.

Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné dětem i jejich rodičům. Je pravidelně dětmi obměňováno. Děti se samy podílí na výzdobě interiéru školy, dětské práce jsou přístupné rodičům a mohou je kdykoliv shlédnout.

Na budovy mateřských škol navazuje bezprostředně velká zahrada, která umožňuje volný pohyb dětí i další aktivity např. péče o záhonky, hmatové chodníky, využití vrbových staveb, herní prvky.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů- např. čistotu, teplotu, vlhkost vzduchu, osvětlení, světlo a stín, hluchost, alergizující či jedovaté látky a rostliny apod.

Dlouhodobé úkoly:

1. Sledovat využívání vybavení ve třídách a na základě analýzy neustále vybavovat třídy potřebnými hračkami, pomůckami a dalším vybavením - průběžně
2. Ve spolupráci se zřizovatelem, rodiči a sponzory dále pokračovat na zvelebování a vybavování školní zahrady - neustále
3. Vybavit (obnovit) školu v oblasti ICT dle finančních možností dotací – 1. čtvrtletí
4. Vyhledávat možnosti pobytu dětí z LMŠ v přírodě

3.2 Živospráva

Poskytujeme dětem vyváženou a plnohodnotnou stravu v podobě pestrého a zdravého jídelníčku. Snažíme se o důsledné dodržování celodenního pitného režimu a co nejrozmanitější nápojové menu. Dodržujeme intervaly mezi pokrmy a děti do jídla nenutíme.

Je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který se flexibilně přizpůsobuje potřebám dětí a aktuální situaci v každé třídě.

Děti jsou každý den a dostatečně dlouho venku, dle aktuální kvality ovzduší. Jedenkrát týdně realizujeme delší vycházku, do vzdálenějšího místa v obci. Často také půlíme heterogenní třídy, mladší děti a starší děti absolvují odlišně dlouhý pěší výlet.

Děti mají dostatek volného pohybu jak ve třídě, tak na zahradě. K pravidelným denním činnostem patří i ranní cvičení, kdy děti využívají různé druhy náradí a náčiní.

Odpočinek je pro nás přirozenou součástí dne. Nenutíme děti spát, ale učíme je odpočívat. Polední klid dodržujeme ve všech třídách, respektujeme jinou délku potřeby spánku u dětí, nabízíme jim různé klidové činnosti.

Učitelé vytváří ve třídě prostředí tolerance, pohody a partnerství - jsou dětem příkladem – dodržují zásady zdravého životního stylu.

Dlouhodobé úkoly:

1. Snaha o další zkvalitňování jídelníčku – postupná analýza současných podmínek i možností a zavádění nových zdravých jídel a bio potravin ve spolupráci s dětmi, rodiči, pedagogickým i provozním personálem - průběžně
2. Sledování a případné zavádění nových možností, aktivit, trendů v oblasti sportovních, pohybových a tělesných aktivit, péče o tělo, společenského chování a etikety - průběžně

3.3 Psychosociální podmínky

Smyslem naší práce je vytvářet ve školách přátelské, tolerantní, laskavé a láskyplné prostředí, do kterého se děti i dospělí rádi vrací, protože se zde cítí šťastni, v pohodě, spokojeně a bezpečně. Nasloucháme jeden druhému, srozumitelně komunikujeme. Dítě musí mít rádo samo sebe. Prostřednictvím pozitivní diagnostiky chceme zjistit, co dítě baví, co se mu daří, co zvládá, v čem je dobré a v jaké oblasti potřebuje naši podporu.

Postupná adaptace na začátku nového školního roku. Rodiče mohou zůstat ve třídě dle individuálních potřeb dítěte, mohou navštěvovat školu již před nástupem na několik hodin

dopoledne a odpoledne předposlední týden v srpnu v časech od 9:30- 11:30 a od 14:30-16:30 hod. V tento čas dochází k seznámení s třídní učitelkami, k předání dokumentace dítěte a dobrovolného diagnostického listu, k projednání individ. zvláštností v přístupu (alergie, speciální vzdělávací potřeby dítěte) či odlišných požadavků na stravování, diety aj. Dítě se seznámí s novým prostředím, se svou značkou, se třídou, zahradou, atd.

První týden nové děti navštěvují školku do 10 hodin, další týden odcházejí děti ze školky po obědě, t.j. v rozmezí 12:15 - 12:30 hodin. Doporučujeme rodičům děti vyzvednout, další dny děti již navštěvují MŠ standardně. Vše je jen doporučení!! Záleží na možnostech rodičů.

Učitelé dbají na individuální a vývojové zvláštnosti, specifika u dětí, rovnocenné postavení. Výchovně vzdělávací působení přizpůsobují kognitivním podmínkám, sociálním a emocionálním potřebám dětí, zbytečně nespěchají, ponechávají dětem dostatek času. Nově v letošním roce, vzhledem k aktuální společenské situaci, zařazujeme **páteční DEN HER**.

Je významným prostředkem nenásilného ovlivňování, a tedy výchovného vedení.

Hry podle svého charakteru ovlivňují *biologický, psychický i sociální rozvoj jedince*. Podněcují pohybovou aktivitu, umožňují nenásilné získávání zkušeností, nových poznatků, dovedností a rozvíjení schopností. Hry se podílí na *utváření charakterových a volných vlastností*. Protože hry probíhají většinou ve skupinách nebo dvojicích, mají významnou *socializační úlohu*. Učí děti zapojit se do skupiny, podřídit se pravidlům hry a osvojit si pravidla sociálního soužití.

Děti se mohou prostřednictvím hry zcela vžít do konkrétní role, plně ji rozehrát a prožít.

Dramatická hra, didaktická hra.

Učitelé dbají na rovnocenné postavení dětí, děti nejsou zesměšňovány, podporovány v nezdravé soutěživosti, podceňovány, negativně hodnoceny.

PRAVIDLA SOUŽITÍ, která si děti vytváří na začátku školního roku, vyvažují svobodná rozhodnutí a volnost- kdy si splní zadání a cíle týdne, kdy budou cvičit - děti si je samy znázorňují, vedle toho respektují daný řád.

Aktivní nabídka s pravidly. Vytváříme ve školách přátelské, tolerantní, laskavé a láskyplné prostředí, do kterého se děti i dospělí rádi vrací, protože se zde cítí šťastni, v pohodě, spokojeně a bezpečně.

Učitel pomáhá dětem ve vybudování a posilování zdravého pocitu sebevědomí, sebedůvěry, komunikace s dětmi je vstřícná, empatická, podporující a naslouchající. Děti nepřetěžujeme, nenutíme.

Ptáme se dětí: Co bychom mohli dělat? Široká vzdělávací nabídka - děti si vybírají podle svého zájmu, děti nejsou nuceny do aktivit. Používáme formativní hodnocení dětí a vedeme děti k sebehodnocení.

Děti si samy vybírají cesty k řešení. Učitel počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte, poskytuje dítěti pozitivní zpětnou vazbu, vyhýbá se negaci, nechválí paušálně.

Nasloucháme jeden druhému, srozumitelně komunikujeme, respektujeme se navzájem a víme, že každé dítě vychází z jiného rodinného zázemí. Prostředí našich školek působí díky přístupu učitelů a ostatních zaměstnanců důvěryhodně a spolehlivě.

Učitel předchází projevům šikany a jiným sociálně patologickým jevům, mezi dospělými a dětmi panují vztahy založené na vzájemné důvěře, ohleduplnosti, zdvořilosti, pomoci a podpoře.

Dlouhodobé úkoly - denní:

1. pedagogové vytváří ve třídě prostředí tolerance, pohody a partnerství- jsou dětem příkladem - kolegyňe na třídě spolu vstřícně komunikují, smysluplně spolupracují, stejně tak celý kolektiv Mateřské školy Sluníčko.
2. pedagogové zbytečně nespěchají, ponechávají dětem dostatek času a prostoru, děti mají možnost volby
3. aktivita a činnosti dětí jsou vhodně motivovány, podporovány kladným hodnocením, uznáním
4. děti nejsou zesměšňovány, podporovány v nezdravé soutěživosti, podceňovány, negativně hodnoceny
5. všichni pracují na vytváření prostředí plné pohody a radosti z prožitého dne

3.4 Organizace chodu

Denní řád je pružný, reflektuje momentální potřeby dětí. Děti si vybírají od příchodu do MŠ mezi činnostmi a mezi nimi libovolně přecházejí – viz Školní řád.

Do denního programu jsou pravidelně (několikrát v týdnu) zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Učitelé svůj čas v plném rozsahu věnují dětem a jejich edukaci.

Organizují činnosti tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování.

Děti nacházejí v prostředí mateřské školy potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

V MŠ je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim při vstupu dítěte do mateřské školy – viz Adaptační plán školy.

Výjimečně frontální, převážně skupinové a nepřímo řízené, děti samy rozhodují o výběru činností.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, mohou ji kdykoliv dokončit nebo v ní později pokračovat.

Veškeré aktivity jsou organizovány tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp.

Děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách, jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Pokud mají děti potřebu, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně apod. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností v mateřské škole vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizaci všech plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky - věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas.

Kapacita škol není nikdy překračována. Slučování tříd z důvodů snížení počtu učitelek /nemoc/ je využíváno minimálně, pouze pokud není jiná možnost.

Dlouhodobé úkoly - denně, průběžně:

1. učitelé se plně věnují dětem a jejich vzdělávání,
2. každodenně se zařazují řízené zdravotně preventivní pohybové chvíle,
3. stanovené počty ve třídách nejsou překračovány, spojování tříd je maximálně omezeno,
4. dbát na vyváženost mezi činnostmi spontánními a řízenými,
5. dětem umožnit potřebné zázemí, klid, bezpečí, ale i soukromí, pokud ho vyžadují,
6. poskytovat dostatek času a prostoru pro spontánní hru- možnost v ní pokračovat,
7. podněcovat především k vlastní aktivitě, experimentování,
8. neuspěchávat činnosti, pracovat svým tempem, vyvarovat se přeorganizovanosti,
9. využívat všech forem činností a střídat je: individuální, skupinové, frontální.

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád a směrnice ředitele školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Velký důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci, respektování profesní

odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Zaměstnanci školy byl vypracován Etický kodex MŠ Sluníčka Sulice, Ideál pedagoga a Ideál nepedagoga.

Ve škole je zaveden funkční informační systém. Pro pedagogické pracovníky jsou v režimu školy zařazeny pravidelné operativní porady každé pondělí ve Sluníčku, každé úterý v Pampelišce, 1x měsíčně velké pedagogické porady, 1x měsíčně porady vedení školy, a stejně tak porady začínajících učitelek s uvádějícími učitelkami. Pro provozní zaměstnance jsou porady dle potřeb školy. Vedení školy denně komunikuje s provozními zaměstnanci, denně řeší ohlášené závady, zjišťuje potřeby a požadavky nutné k zajištění hladkého provozu všech tříd na všech pracovištích.

Ředitelka vytváří prostor pro spoluúčasť při řízení pro všechny zaměstnance, názor a myšlenka každého zaměstnance je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas, všichni se podílí na dění v mateřské škole – např. aktualizace a revize školního vzdělávacího programu vzhledem k pedagogické diagnostice.

Vedení školy, včetně ředitelky, vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce. Na začátku školního roku každý zaměstnanec s ředitelkou vede motivační rozhovor, ohlédne se zpět za uplynulým rokem, zhodnotí své aktivity, vzpomene na úspěchy své i svěřených dětí, na splnění svých osobních cílů v Plánu osobního rozvoje a stanoví si cíle pro nový školní rok.

Na spolupráci s rodiči se opět podílí všichni zaměstnanci větší či menší měrou, dle záměru plánovaných akcí. Zákonní zástupci dětí mají možnost podílet se na dění, jsou zváni na besedy, přednášky, na schůzky akční skupiny Skutečně zdravé školy, na zapojení do Ekoškoly, na mnohé další společné aktivity jako např. brigády, společná čtení, divadla, vaření, tvoření, Den her, lampionový průvod, besídky, slavnosti aj. Jsou včas a pravidelně informováni o aktivitách školy, o prospívání jejich dítěte prostřednictvím třídních schůzek, konzultačních hodin, nově Tripartit s předškoláky. O individuální schůzky je také zájem. Denně pedagogové informují zákonné zástupce dětí nadaných a dětí s podpůrnými opatřeními nebo u dětí, pokud došlo k nějaké odchylce v chování, stravování, pomočování, zdravotním stavu.

Plánování pedagogické práce a chodu MŠ je založené na předchozí analýze a využívá zpětnou vazbu od všech účastníků vzdělávacího procesu v MŠ - využití Kritérií podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání (kriteriální rámec) ČŠI.

Tvorba ŠVP PV je výsledkem celého týmu školy, včetně provozních zaměstnanců, vychází z podrobné analýzy a výstupů evaluačních nástrojů.

Mateřská škola úzce spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se základní školou, s organizacemi v místě mateřské školy, s logopedem Mgr. Pavlou Novotnou, s partnerskými mateřskými školami, s odborníky ze SPC, z PPP, z OSPOD, dále spolupracuje v oblasti prevence se SDH, s Policií ČR, s VZP projekt Vzpouza úrazům, muzikoterapie s Kopretinou aj..

Úkol - pravidelně, denně:

- zlepšit týmovou práci a komunikaci mezi zaměstnanci všech pracovišť prostřednictvím přátelských návštěv – hospitací
- **Dlouhodobé úkoly - průběžně :**
  1. Hledat nové možnosti komunikace a spolupráce se zaměstnanci školy, se zřizovatelem, rodiči, sponzory, zájmovými spolky a charitativními projekty.
  2. Motivovat zaměstnance k vnímání týmové spolupráce jako nezbytné podmínky pro naplnění cílů ŠVP PV a společnému naplňování úkolů a filozofie ŠVP PV
  3. Vést všechny pracovníky k uvědomění si myšlenky, že o tom jak se bude dítě v mateřské škole cítit, rozhodují vztahy všech, kteří se na jeho vzdělávání podílejí.
  4. Společně naplňovat stanovené cíle a filosofii ŠVP PV, profesní rozvoj pedagogů vnímat jako nedílnou součást.

vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro naplnění cílů ŠVP P

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci pracující v mateřské škole mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují.

Pravidla fungování týmu - celý pedagogický sbor funguje (pracuje a komunikuje) na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Pedagogičtí pracovníci využívají různé formy DVPP, jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační a hospitační činnosti ředitelky a vedení školy, z analýzy potřeb realizace kvalitní vzdělávací činnosti a požadavků pracovníků.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, reaguje na požadavky a vývoj současné společnosti. Pedagogové využívají různé formy DVPP, jejich vzdělávání je cílené a tematicky zaměřené, vychází z evaluační a hospitační činnosti.

Rozvrh přímé pedagogické práce učitelů je řešen rovnoměrným rozvržením, kdy je zajištěno pravidelné střídání ranní a odpolední směny při přímé výchovně vzdělávací činnosti u dětí tak, aby byla zajištěna optimální pedagogická péče všem dětem.

Podle možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně v rozsahu dvou a půl hodiny. Ve třídě 2-letých dětí probíhá tandemová výuka.

Zaměstnanci jednají, pracují a chovají se profesionálním způsobem při všech činnostech během dne, při spolupráci s rodiči a ostatními partnery, s ohledem na výše zmiňovaný Kodex MŠ Sluníčko Sulice.

Specializace zaměstnanců (logopedické asistentky, školní koordinátor EVVO) je využita při hlavní výuce i v doplňkových programech. Další specializované služby, ke kterým pedagog není kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky.

Úkoly - průběžně

1. aktivně vyhledávat a v praxi uplatňovat nové přístupy, metody, formy práce s dětmi
2. častěji využívat nefinanční motivaci zaměstnanců jako je pochvala, zlepšení pracovních podmínek, využití benefitů z FKSP
3. k osobnímu a profesnímu růstu využívat seminářů a dalších forem vzdělávání, dále také sdílení zkušeností, studium odborné literatury i vzájemných hospitací
4. zajišťovat podmínky pro inkluzivní vzdělávání

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči pracujeme na vybudování partnerského vztahu, založeném na oboustranné spolupráci, důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochotě.

Naším záměrem je navázat úzkou spolupráci s rodinou a sledovat potřeby jednotlivých dětí, rodin.

Na podporu dobré spolupráce, komunikace, řešení vzniklých problémů, či námětů pro zkvalitnění všech podmínek vzdělávání je vytvořena „rada rodičů“, kteří se schází 2-3-x do roka a spoluúčastní se tak na životě a chodu celé školy.

Učitelé pravidelně informují zákonné zástupce o prospívání a individuálních pokrocích jejich dítěte, domlouvají se s nimi na společném postupu při jeho další edukaci.

Zaměstnanci chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost ve svěřených záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně a taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Varují se poskytování nevyžádaných rad.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu, je k dispozici rodičům v otázkách péče o dítě, poskytuje poradenský servis a osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělání předškolních dětí, pravidelně pořádá besedy a přednášky na aktuální témata, informuje rodiče o webinářích.

Úkol - pravidelně, průběžně:

- pracovat na vybudování partnerského vztahu, založeném na oboustranné spolupráci, důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, respektu a ochotě- SPOKOJENÉ A ŠŤASTNÉ DÍTĚ JE NÁŠ SPOLEČNÝ ZÁJEM!
- sledovat potřeby jednotlivých dětí, rodin,
- pravidelně poskytovat informace,
- podporovat rodinnou výchovu, osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělání,
- jednat empaticky, taktně, ohleduplně,
- CHRÁNIT SOUKROMÍ RODINY- zachovávat diskrétnost o svěřených vnitřních záležitostech,

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

S ohledem na potřeby dítěte se SVP je prostředí mateřské školy maximálně bezpečné, je zabezpečena možnost pohybu a orientace dítěte v prostorách školy pomocí lidských zdrojů.

V mateřské škole má každé dítě se SVP k dispozici potřebné kompenzační pomůcky, ať už technické, či didaktické.

Speciálně pedagogická péče zajišťuje osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky odpovídající věku dítěte a stupni postižení.

Při vzdělávání dětí se SVP spolupracuje naše MŠ s dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení a dalších institucí, které nabízí podporu v péči o děti se SVP. Škola má určeného pedagog. pracovníka, který zajišťuje komunikaci s odborníky

Snížení počtu dětí ve třídě je v souladu s právními předpisy.

Podle stupně přiznaného podpůrného opatření je při vzdělávání přítomen asistent pedagoga.

Je nastaven vhodný komunikační systém - denní reflexe vzdělávání dítěte probíhá prostřednictvím Logopedického deníku.

Úkoly - denně, průběžně:

- profesionalizace pedagogického týmu je podpořena vzděláváním v této oblasti, možností samostudia a sdílením zkušeností s jinými školami

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

MŠ vytváří takové podmínky, které umožní rozvíjet talent každého nadaného dítěte. Děti mají k dispozici a volnému užití - hudební nástroje, výtvarný materiál, polytechnické náčiní, EVVO pomůcky - mikroskopy, pomůcky vyrobené na základě MT podle Hejného.

MŠ má dostatek pomůcek a materiálů, knih a encyklopedií pro rozvoj kognitivních schopností. Děti dostávají úkoly navíc. Jsou tzv. pomocníkem paní učitelky.

Vzdělávání dětí probíhá na základě pravidelné diagnostiky schopností a dovedností dětí a následné stimulace a rozvoji potenciálu v různých druzích nadání.

Při vzdělávání nadaných dětí jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky s možností samostatné práce s náročným zadáním.

Pedagogové usilují o další profesní růst prohlubováním své kvalifikace v oblasti vzdělávání nadaných dětí. Podporují zvědavost, hledání vlastních cest a způsobů řešení, povzbuzují ke kladení otázek, ke tvořivosti, kombinačním schopnostem a originalitě.

Mateřská škola spolupracuje se zákonnými zástupci dětí, s odborníky ze školského poradenského zařízení a s dalšími zájmovými a vzdělávacími institucemi.

ÚKOLY- průběžně:

- jako školka spolupracující s Mensou vyhledávat děti nadané, zajišťovat adekvátní edukaci a průběžně vzdělávat pedagogy v rámci DVPP
- využívat moderní metody a formy výuky - důraz na aktivizační metody, zahrnutí metod kooperativního učení, vedení k samostatnosti; rozvoj kritického myšlení, kreativních metod výuky; důraz na praktickou využitelnost poznatků.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty, jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček. Upřednostňujeme heterogenní třídy. Využíváme individualizované úkoly na základě diagnostiky.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dvouletého dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný a dřívější odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Mateřská škola vytváří podmínky při používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty - plyšáček na spaní.

Vzdělávací činnosti dvouletých dětí jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Úkoly - denně, průběžně:

1. Na základě analýzy potřeb a možností vybavit třídy dalšími pomůckami a hračkami pro děti raného věku.
2. Další vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti specifik práce s dvouletými dětmi i dětmi se SVP.
3. Pro zajištění osobní hygieny dětí vybavit třídu potřebnými pomůckami - přebalovací podložka, nášlapný koš atd.
4. Zajištění kvalitní péče o dvouleté děti - stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla.

4 Organizace vzdělávání

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

V **MŠ Sluníčko** předškolní vzdělávání probíhá ve čtyřech třídách. Každá třída je umístěna v samostatném pavilonu, barevně rozlišeném, nezávisle fungujícím na ostatních pavilonech.

V **MŠ Pampeliška** se děti vzdělávají ve dvou třídách, které mají společnou chodbu a zároveň šatnu pro děti.

V **Lesní MŠ** se předškolní vzdělávání uskutečňuje ve dvou třídách, skupinách.

Rozdělení dětí do tříd je většinou heterogenní. Ve smíšených třídách vznikají přirozené skupinky dětí, a to nejen podle věku, ale i podle individuálních schopností a podle formujících se osobností jednotlivých dětí. Společně si ve třídě hrají, tvoří a z nabídky činností si během dne vybírají. Smíšené třídy jsou výhodné také pro některé sourozence, kde mladším pomáhá starší sourozenec při postupné adaptaci a dává mu podporu při separaci od rodičů.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání (v případě lesní mateřské školy v jednotlivém území, kde zejména probíhá pedagogických program a kde má škola zázemí). V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd - Upřednostňujeme třídy heterogenní.

Pokud situace umožňuje, je přihlíženo k přáním rodičů, umístit sourozence a kamarády do jedné třídy, na konkrétní místo poskytovaného vzdělávání.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Souběžné působení učitelů využíváme při zajištění individualizace vzdělávání a při dopoledních činnostech, kdy probíhá:

- řízené činnosti a pobyt dětí v přírodě – individuální a skupinové činnosti často venku, většina řízených činností se otáčí kolem našich tradic a soužití dětí s koloběhem v přírodě a kolem vnitřního etického, sociálního a estetického vývoje
- výtvarné, pracovní, hudební a dramatizující činnosti
- pohybové, psychomotorické, kontaktní hry a dopravní výchova
- hry pro rozvoj rozumových, sociálních a fyzických znalostí a dovedností dětí
- hry podporující rozvoj tvořivosti, řeči, matematických představ
- hry podporující rozvoj prostorové orientace, paměti, logického myšlení
- vzdělávání ve třídě 2-letých dětí

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zřizovatel může určit mateřskou školu nebo její odloučené pracoviště ke vzdělávání dětí zaměstnanců zřizovatele nebo jiného zaměstnavatele.

O přijetí do této mateřské školy nebo odloučeného pracoviště rozhoduje ředitel na základě kritérií stanovených zřizovatelem.

Kritéria pro přijímání do mateřské školy se zveřejňují předem, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku. V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat

a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,

b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,

c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Ředitelka mateřské školy doporučí zákonnému zástupci dítěte, které je individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být vzděláváno. Tyto oblasti vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále jen RV PPP) a ze Školního vzdělávacího programu: „Jaro, léto, podzim, zima, kalendář nám ve Sluníčku připomíná“. Ředitelka doporučí další dokumenty zákonným zástupcům: Konkretizované očekávané výstupy (příloha RV PPP) a Desatero pro rodiče. Všechny tyto dokumenty lze nalézt na webových stránkách mateřské školy v záložce Dokumenty – Obecné dokumenty <http://www.msslunicko.eu/o-skolce/dokumenty/>. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Způsob ověření Zákonný zástupce založí dítěti Portfolio dítěte, které bude obsahovat výtvarné práce, fotografie činností, seznam přečtené literatury a jiné zajímavé podklady např. vstupenky, při ověření předloží ředitelce.

Termín ověření stanovila ředitelka na každou 3. středu v měsíci listopadu daného školního roku a

náhradní termín na každou 2. středu v měsíci prosinec daného školního roku, pokud nebude termín zákonným zástupcům vyhovovat, lze dohodnout s ředitelkou individuálně termín jiný. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření.

Skutečně
zdravá škola

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Aktualizace RVP PV probíhá v souladu s cíli Strategie 2030+ a v návaznosti na současné změny ve společnosti a potřeby dětí. Aktualizovaný RVP PV bude klást důraz na osvojení úrovně jednotlivých klíčových kompetencí dosažitelné pro konkrétní dítě a na rovnováhu mezi sociálně-emocionálním a kognitivním rozvojem.

RVP PV budeme aktualizovat zejména v těchto oblastech:

1. cíle a obsahy vzdělávání,
2. sledování pokroku každého jednotlivého dítěte a realizace individualizovaných vzdělávacích strategií,
3. rozvoj sociálně-emočních dovedností, pozitivní podpora očekávaného chování dětí a duševního zdraví,
4. přechod dítěte z MŠ do ZŠ,
5. posílení odborné role MŠ a spolupráce se zákonnými zástupci dětí,
6. posílení autoevaluačních aktivit školy.

Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují.

VIZE ŠKOLY: Vizí našich škol je umožnit dětem prožít šťastné a aktivní dětství s vytvořením pohodového a kamarádského prostředí plného empatie, porozumění, lásky, respektu a tolerance. Probouzet a rozvíjet u dětí vztah k přírodě, schopnost přírodu vnímat, prožívat, zkoumat, chápat v její pestrosti, propojenosti, uvědomovat si problémy, s kterými se příroda potýká, i hledat cesty, jak jí pomoci. Navazovat na rodinnou výchovu a rozvíjet samostatné, zdravě sebevědomé děti, připravené pro úspěšné zahájení školní docházky.

PROFILACE ŠKOLY:

- 1.) výchova ke zdravému životnímu stylu k pohybovým a sportovním aktivitám
- 2.) environmentální výchova a péče o blízké životní prostředí

1.) Pohyb je jednou z nejdůležitějších biologických potřeb dítěte, s jasným přirozeným efektem na zdraví, tělesnou i psychickou zdatnost. Pohyb pro zdraví = pohyb s radostí. Je zde také významný sociální aspekt, rozvíjí se kamarádství, smysl pro fair-play, děti se lépe učí vyrovnat se s prohrou a neúspěchem. Právě v předškolním věku si dítě vytváří na sport a pohyb vůbec významné návyky. Víme také, že předškolní věk je i období rozhodující pro naučení se a přijetí celoživotních zásad

zdravé výživy. Na formování preferencí má zásadní vliv životní styl rodiny, prostředí školky, vliv sdělovacích prostředků.

2.) Naše školky se nacházejí na vesnici, mají blízko k přírodě, k přirozenému pohybu v ní, proto se může zaměřit na zdravý životní styl, na vybudování a posilování kladného vztahu dětí k rostlinkám a zvířátkům, vůbec ke všemu živému, ale i neživému. Zejména v péči o sebe sama, uvědoměním si, co je zdravé pro tělo, zapojením do projektu Recyklohraní, tříděním odpadu ve škole do barevných nádob, jmenováním energetické hlídky, péčí o zahradu, sázením kytiček, pletím, pozorováním a krmením ptáčků v krmítku, každodenním pobytem v přírodě, péčí o zvířátka v akváriu a teráriu, ale i o sebe samé, tím vším chceme působit na naše děti a jejich rodiče, aby si uvědomovali, že všichni jsme součástí světa a musíme se naučit odpovědnosti za své chování k životnímu prostředí a pečovat o něj!

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

STRATEGICKÝ CÍL: rozvoj kompetencí pro aktivní občanský, profesní a osobní život.

VZDĚLÁVACÍ CÍLE A ZÁMĚRY:

1. rozvíjíme děti všestranně. Chceme, aby dítě na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením, takové nároky života, které jsou na ně běžně kladeny, a zároveň i ty, které ho v budoucnu nevyhnutelně čekají.
2. rozvíjíme a podporujeme samostatnost dítěte, rozvíjíme zdravé sebevědomí, klademe základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, učíme je zdravému životnímu stylu, uvědomění si odpovědnosti za své chování a jednání, a to vše společnou cestou s rodiči.
3. ve vzdělávání upřednostňujeme smyslové vnímání jako základ veškerého přirozeného poznávání, podporu přirozeného pohybu v přírodě s uvědoměním si důležitosti její ochrany. Maximálně podporujeme rozvoj komunikativních dovedností.
4. chceme, aby se všechny děti cítily bezpečně, zažívaly pocity úspěchu, respektujeme jejich jedinečnost, jejich možnosti, jejich individualitu.
5. nabízíme příležitosti pro děti nadané a podporujeme jejich rozvoj.
6. chceme, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, a aby v péči o ně byla společně s rodiči vytvořena cesta spolupráce, vzájemné důvěry a otevřenosti.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Didakticky cílené individuální, spontánní, nepřímo řízené a řízené činnosti vedené učitelkou probíhají v průběhu celého dne, vycházejí ze zájmu a potřeb dětí.

Dbáme na vyváženost spontánních i řízených aktivit, organizací činností tak, aby děti podněcovaly k vlastní aktivitě a experimentování.

Od příchodu dětí do MŠ probíhají individuální a skupinové činnosti dětí, podle zájmu.

Např. individuální - logopedická prevence, rozvoj jazykových dovedností podle Elkonina.

Frontální aktivity využíváme ke společným rituálům, sdílení, při komunitním a reflektivním kruhu.

Metody vzdělávání:

- komunikativní kruh
- projektová výuka
- místně zakotvené učení
- rozhovory s pamětníky
- vycházky, výlety, smyslové hry
- výpravy za poznáním, přírodovědné expedice, naučné stezky
- prožitkové a kooperativní učení hrou
- simulační hry
- spontánní sociální učení
- učení prostřednictvím tvořivé dramatiky
- využívání aktuálních situací
- řešení problémů
- vytváření prostoru ke spontánní, interaktivní, kooperativní a námětové hře dětí
- využívání přírodního prostředí a materiálů
- badatelsky orientované vyučování
- objevování, pokusy, experimentování
- pozorování
- péče o zahradu
- vyhledávání pozitivních x negativních vlivů v krajině, nalézat řešení
- jazykové chvilky s WATSENGLISH
- využívání alternativních metod výuky např. netradiční výuka matematiky podle Hejného a metody Mensa NTC Learning – rozvoj nadání a intelektu, nejen nadaných dětí

- podporujeme pregramotnosti – matematickou, čtenářskou, polytechnickou, digitální, finanční; rozvoj jazykových schopností podle Elkonina.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Pravidla, průběh tvorby a vyhodnocování PLPP

Na začátku každého školního roku probíhá pedagogická diagnostika každé třídy. Pokud dojde ke zjištění, že v kolektivu je dítě, které na základě své výrazné jinakosti potřebuje úpravu podmínek, organizace či metod ve vzdělávání, přistupuje třídní učitelka k vytváření plánu pedagogické podpory.

Následuje:

- konzultace se všemi pedagogy, kdo se podílí na vzdělávání dítěte, případně dochází k úpravám dle dohody celého týmu, aby byla podpora pro dítě funkční
- rodič je seznámen s připravenou podporou pro dítě, tedy s PLPP
- po třech měsících dochází k hodnocení funkčnosti podpůrných opatření nastavených v PLLP, pokud jsou výsledky vzdělávání dítěte uspokojivé a nastavená podpora dítěti pomáhá v potřebném rozsahu, pokračuje se ve vzdělávání v tomto režimu
- v případě, že podpora nestačí, zákonnému zástupci je doporučena návštěva školského poradenského zařízení

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

Pravidla, průběh tvorby a vyhodnocování IVP

IVP škola vypracovává v okamžiku, kdy je v rámci doporučení Školským poradenským zařízením jako podpůrné opatření.

Postupové kroky jsou následující:

- zákonný zástupce dává písemný souhlas s poskytováním podpůrných opatření, tedy i IVP
- zákonný zástupce žádá ředitelství školy o vzdělávání dítěte dle IVP
- třídní učitelka vypracovává IVP, konzultuje s pedagogy, případně asistentem pedagoga
- s připraveným IVP seznamuje třídní učitelka všechny pedagogy, kteří se podílejí na vzdělávání dítěte a zákonné zástupce

- IVP je odeslán k hodnocení a vyjádření souhlasu školskému poradenskému zařízení
- IVP je evaluován dle případných potřeb při vzdělávání dítěte, nejméně 1x ročně

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Naše škola reaguje na případné potřeby a požadavky rodičovské veřejnosti a plně respektuje děti se SVP. Prvním krokem před přijetím k předškolnímu vzdělávání je stanovení diagnózy odborným lékařem a možná příprava vytvoření podmínek pro daný typ speciální péče. V této oblasti opět úzce spolupracujeme s příslušnými SPC. Naše škola má i vytvořeny podmínky pro intenzivní logopedickou prevenci vlastními pedagogy, kteří jsou absolventy logopedických kurzů. V případě potřeby konzultujeme s dalšími odborníky.

Zodpovědné osoby:

Škola má určeného pedagogického pracovníka, který zajišťuje komunikaci s odborníky v této oblasti a zároveň odbornou podporu pedagogům, kteří tyto děti vzdělávají.

Profesionalizace pedagogického týmu je podpořena vzděláváním v této oblasti, možností samostudia a sdílením zkušeností s jinými školami.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Oblasti předmětů speciálně pedagogické péče

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- zdravotní tělesná výchova,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- bazální stimulace u žáků s mentálním postižením,
- práce s optickými pomůckami

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

- Ve třídě jsou pro zajištění bezpečnosti zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Ve třídě jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.
- Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.
- Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.
- Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.
- Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).
- Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.
- Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí.
- Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.
- V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Péče o děti od dvou do tří let je organizačně a provozně zajištěna v souladu s platnými právními předpisy.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Forma vzdělávání: Denní

6.1.1.1 Barevný podzim

Název integrovaného bloku	Barevný podzim
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	<p>První integrovaný blok začíná adaptací do společenství ostatních dětí (u nejmenších) a socializací dětí předškolního věku v MŠ (seznamování dětí s režimem, tvorba a posilování pravidel školy a slušného, bezpečného chování v MŠ, na školní zahradě i mimo areál MŠ, poznáváním všeho nového, tedy prostředí školy, třídy, školní zahrady, nových kamarádů a ostatních dospělých). Jde o vytvoření podmínek, které napomohou k tomu, aby zde děti získaly své místo, cítily se jistě a bezpečně a byly se schopné dobře orientovat a navazovat vztahy s ostatními. Dále je to učení se základům sebeobsluhy. Jsou zařazena témata, která se týkají ochrany zdraví, zdravého stravování a podpory aktivního pohybu. Rozlišujeme dopravní prostředky, poznáváme dopravní značky a situace.</p> <p>Pozorujeme změny v přírodě na podzim – sklizeň ovoce a zeleniny (sušení křížal, moštování jablek, pečení štrůdlů či jiné dobroty z podzimních plodin sklizeň všeho, co příroda přinesla, pozorujeme lidi a stroje, které nám pomáhají). Učíme se vnímat přírodu všemi smysly, vytváříme si k ní pozitivní postoj, pozorujeme barvy podzimu.</p> <p>Procházíme si tradice naší země se Sv. Václavem i Sv. Martinem. Zařazena je i vzpomínka na členy rodiny (živé i zemřelé), na život a vztahy v rodině.</p> <p>Povídáme si s dětmi, jaká jsou různá povolání, co kdo dělá a co k tomu potřebuje, proč lidé chodí do práce.</p> <p>Rozvíjíme pocit sounáležitosti dětí s živou přírodou a schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Dary přírody, loučení s létem / Zamykání lesa / Má vlast / Předvečer všech svatých / To je zlaté posvícení / Ten umí to a ten zas tohle / Digitální technologie - dobrý sluha, ale zlý pán! /

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravít známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim utvořit jednoduchý rým popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vyjádřit	odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	uvědomění si vlastního těla	zachovávat správné držení těla
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		bylo zajímavé, co je zaujalo)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	rozvoj společenského i estetického vkusu osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy rozvoj a užívání všech smyslů osvojení si elementárních poznatků,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.) vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	vytváření základů pro práci s informacemi	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj pohybových schopností a	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	přizpůsobit jej podle pokynu
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	rozvoj společenského i estetického vkusu	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí	chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	<p>chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)</p> <p>vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)</p>
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, čínorodost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevíšavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	<p>zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)</p> <p>koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou</p>
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	<p>uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)</p> <p>chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí</p>
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení	vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	problémů, tvořivého sebevyjádření)	činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim utvořit jednoduchý rým popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		kulturních krás i setkávání se s uměním uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.) posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije,	osvojení si poznatků a dovedností důležitých	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení	
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření	mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	vlastní zdraví i životní prostředí
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla

6.1.1.2 Kouzelná zima

Název integrovaného bloku	Kouzelná zima
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V adventním čase se zaměřujeme na předvánoční a vánoční tradice a zvyky, přípravu na Vánoce, posilování citů, zvědavosti a radosti z obdarování, poslouchání a zpívání koled. Všechny činnosti směřují k přípravě na tyto svátky, objasnění původu tradice, všímání si způsobů či rozdílů udržování tradic v rodině či světě. Vytváříme v dětech citové vazby ke svým blízkým, udržujeme tradice, kouzla vánočních svátků (advent, sv. Barbora, Mikuláš, Lucie, vánoční zvyky). Nechybí ani pečení vánočního cukroví, zdobení stromečku v MŠ apod.</p> <p>Přibližujeme si charakteristické znaky zimy a projevy počasí, vlastnosti sněhu a ledu (výlety do přírody, hledání lesních zvířátek podle stop, pokusy s ledem, sněhem).</p> <p>Pomáháme volně žijícím zvířatům a jejich obživě během zimního období (krmení ptáků, vánoční</p>

Název integrovaného bloku	Kouzelná zima
	<p>stromek pro zvěř a ptactvo). Věnujeme se zimním radovánkám, bobování, seznamujeme se se zimními sporty. Probouzíme zájem o péči o své zdraví a učíme se předcházet nemocem a úrazům. Víme, že sport, zdravá strava, otužování jsou prospěšné pro naše zdraví. Děti se učí znát pravidla čistoty, hygieny, stolování - proč je nutné je dodržovat. Poznáváme lékařské povolání, abychom věděli, že nám pomáhá - učíme děti nebát se lékaře. Slunce, Měsíc, hvězdy, planety jsou předmětem činností k přiblížení těchto pojmů. V rámci zapojení do projektu „Celé Česko čte dětem“ probíhá týden čtení. Ten nabídne mnoho nevědních aktivit jako je například čtení pohádek z řad babiček, dědečků apod. Po ukončení projektu budeme i nadále věnovat pozornost aktivitám podporující předčtenářskou gramotnost. Veselíme se v masopustním období, tvoříme masky a kostýmy.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Mikuláš, přinesl nám zimní čas / Vánoce, Vánoce přicházejí / Vítej v novém roce / Daleko na severu / Ve zdravém těle zdravý duch / Raketou na Mars / Masopustní veselí / Bylo, nebylo...

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činností a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	neustálých proměnách poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.) zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností rozvoj kooperativních dovedností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy		ponižování apod.
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	poznávání jiných kultur	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškodovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	tělesných funkcí	s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech sledovat a vyprávět příběh, pohádku porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytvoření povědomí o vlastní souměřitelnosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		úlohu apod.) domluvit se slovy i gesty, improvizovat
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus) vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		obouvat apod.)
	vytváření základů pro práci s informacemi	zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
	rozvoj kooperativních dovedností	bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
	poznávání jiných kultur	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	rozvoj a užívání všech smyslů	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit

6.1.1.3 Jaro Źuká na vrátka

Název integrovaného bloku	Jaro Źuká na vrátka
Oblast	Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	Již název tématu vypovídá o probuzení přírody, ale zároveň i nás, po zdánlivém zimním odpočinku. Především sama příroda přichystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Bude námětem pro rozmanité výtvarné techniky, pro práci s různými druhy materiálů, barvou i přírodninami. Řada činností bude přenášena ven, zahrada nabídne činnosti spojené s pohybem, pozorováním a experimentováním. Poslech zvuků v přírodě, hry na badatele a ochranáře, vnímání změn počasí,

Název integrovaného bloku	Jaro Źuká na vrátka
	<p>přinese celkový environmentální rozvoj dítěte. V rámci oslav Dne Země se zaměříme na ochranu prostředí, ve kterém žijeme (recyklace, třídění odpadu, čištění okolí). To vše bude probíhat ve společenství jednotlivých tříd, přinese potřebu nových společných pravidel, bude potřeba respektovat jeden druhého a současně se učit jeden druhému pomoci a uvědomit si jeho potřebu spolupráce. Slunce, Měsíc, hvězdy budou předmětem činností k přiblížení těchto pojmů.</p> <p>Pro tento integrovaný blok bude maximálně využita příroda v okolí mateřské školy a zahrada školy. Velikonoční tradice, výstavka a společné dílny s rodiči a dětmi budou oslavou svátků velikonočních. Svátek matek přinese mnoho zážitků a bude dobrou inspirací pro podtéma „rodina“ a vše, co souvisí (rodiče, jejich profese, sourozenci, prarodiče, chování, poznání vlastní identity, vzájemné vztahy a tolerance).</p> <p>Budeme poznávat naše vesnice, blízké okolí, hl. město Prahu - řeku, potok, náměstí, kulturní památky, muzea, navštívíme divadlo, historické památky.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Voda, voděnka / Petrklíč, zima už je pryč! / Hody, hody doprovody / Síly přírody / Filipojakubská noc / U maminky je dobře / Kde domov můj? /

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	zachovávat správné držení těla
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevit se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole,	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	v dětské herní skupině apod.)	dodržovat herní pravidla
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	společenství uznávané	chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	rozvoj schopnosti sebeovládání	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) chápat slovní vtip a humor
	uvědomění si vlastního těla	ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
	řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí
rozvoj kooperativních dovedností		spolupracovat s ostatními
posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)		prožívat radost ze zvládnutého a poznaného vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	sledovat očima zleva doprava rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu,	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	přizpůsobivosti apod.)	dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápad“
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými rozvoj fyzické i psychické zdatnosti seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo) zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.) chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí) sledovat očima zleva doprava rozlíšovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci

6.1.1.4 Léto, cos nám přineslo?

Název integrovaného bloku	Léto, cos nám přineslo?
Oblast	Dítě a svět, Dítě a společnost, Dítě a ten druhý, Dítě a jeho psychika, Dítě a jeho tělo
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Povídáme si o naší planetě, životě na ní v různých světadílech, kde je náš domov, naše vesnice, země, o cizích zemích a proč máme domov rádi. Rozšiřujeme si poznatky o své zemi a existenci jiných zemí národů a kultur. Den dětí nám připomíná, že svět je plný různých dětí. Loučíme se s našimi kamarády odcházejícími do školy.</p> <p>Seznamujeme se s ročním obdobím létem – počasí, příroda, přírodní jevy, oblečení. Povídáme si o letních radovánkách, o prázdninách. Upozorňujeme na nebezpečí, která na nás číhají v době prázdnin u vody a ve volné přírodě, jak se chránit před úrazy, co nám hrozí ve vodě, co budeme dělat s odřeným kolenem a proč nám včela dala žihadlo. Příroda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody, zvířata jsou předmětem různých pohybových, výtvarných, pracovních, pěveckých činností.</p> <p>Činnosti jsou přenášeny ven na zahradu školy nebo do přírody. Stromy, zvířata a jejich mláďata, lesní plody jsou předmětem pozorování nebo motivem pro činnosti z nich vyplývající. Zařazujeme hry s dopravní tematikou, výlety do přírody a nechybí ani společné aktivity s rodiči.</p> <p>S dinosaury uspokojujeme touhu dětí po informacích z doby dávné, tajuplné, z doby umožňující snít a fantazírovat. Zvířata ze ZOO jsou oblíbené téma, děti si neustále rozšiřují své vědomosti o nich.</p> <p>K letním aktivitám patří i indiánské léto, tvoření a sportovní hry. Malé předškoláky hry na indiány velice baví a jsou dobrým prostředkem ke spoluutváření dětské osobnosti.</p>
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Vítáme Tě ve školce / Jsme stejní a přeče jiní / Cesta kolem světa / Máme rádi zvířata / Hurá na prázdniny / Indiánské léto / Těšíme se do školy

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	<p>zorganizovat hru</p> <p>vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách</p>
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory rozhodovat o svých činnostech postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		<p>společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	<p>respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti</p> <p>odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory</p> <p>rozhodovat o svých činnostech</p> <p>postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí</p>
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	<p>zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)</p> <p>zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami</p> <p>rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých</p>
	rozvoj schopnosti žít ve společenství	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj a užívání všech smyslů	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
		navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	<p>adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody</p> <p>zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)</p> <p>porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole</p>
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	<p>poznat napsané své jméno</p> <p>poznat některá písmena a číslice, popř. slova</p> <p>učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)</p>
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	<p>mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy</p> <p>zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)</p>
	osvojení si elementárních poznatků,	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	navazovat a udržovat dětská přátelství
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	zorganizovat hru
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větech
	rozvoj základních kulturně společenských	uplatňovat návyky v základních formách společenského

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
		zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)
		porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		rozhodovat o svých činnostech
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají) pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
sí uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		ve vodě, v písku)

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Třídní vzdělávací programy tříd jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu. Integrované bloky a příslušná témata jsou závazná, z nich pedagogové tvoří podtémata ve svých třídních vzdělávacích programech, a to podle potřeb, specifik třídy, situace, plánovaných společných akcí s druhou třídou, dle aktuálních podmínek, např. počasí atd.

Pedagogové TVP neustále dotváří a doplňují a reagují tak pružně na aktuální změnu stavu ve třídě, zájmy a náladu dětí a tomu přizpůsobují činnosti, formy a metody, kterými naplňují vzdělávací záměry a cíle. Hlavními zásadami je variabilita, vyváženost a prolínání činností, individuální přístup, dostatek času, prostoru, pomůcek, kreativita, nápaditost, nenásilné přechody.

Pedagogové též pracují se stanovenými cíli a záměry. Na základě evaluační činnosti či nových nečekaných situací mohou zařadit cíl, který není součástí daného integrovaného bloku. Vlastní práce probíhá tak, že je zvoleno týdenní podtéma z integrovaného bloku, který je souběžný s ročním obdobím. V Třídním vzdělávacím programu jsou pak rozpracovány formy a metody, kterými jsou plněny dílčí cíle ze vzdělávacích oblastí, vzdělávací nabídka, očekávané výstupy.

TVP nabízí možnost dalšího rozpracování, součástí vzdělávacího obsahu jsou evaluační činnosti, které přinášejí vyhodnocování průběhových kompetencí, podmínek vzdělávání, rozborů vzdělávacího procesu jako celku. Při práci s cíli jednotlivých IB, které pedagogové specifikují a konkretizují, používají „Metodiku na podporu individualizace ve vzdělávání“, která napomáhá k transformaci do potřebné vzdělávací úrovně. Pedagogové mohou taktéž zařadit jakýkoliv z cílů z RVPPV, který není součástí daného IB, ale jeho potřeba vyvstane na základě běžné evaluační činnosti, či na základě nových nečekaných situací. Ke konkretizaci a následné evaluaci průběhových kompetencí pak využívají KONKRETIZOVANÉ OČEKÁVANÉ VÝSTUPY RVP PV.

Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd vymezují specifika těchto tříd, jsou dalším rozpracováním školního vzdělávacího programu, upřesňují některé obecné formulace, podmínky, které vstupují do výchovně vzdělávací činnosti, určují pravidla soužití jednotlivých skupin dětí, naznačují vzájemné

spolupůsobení učitelek jednotlivých tříd, volby metod a postupů evaluačního procesu a další potřebná specifika pro tu kterou třídu, jako je režimové uspořádání dané třídy, spolupráci s rodinou apod.

Do vzdělávacího obsahu TVP mohou pedagogové libovolně zařazovat dle vyhodnocení a potřeb další projekty, které budou vnímat jako důležité z pohledu podpory vzdělávání. U předškolních dětí projekt „Trénink jazykových schopností podle Elkonina a Těšíme se do školy“, který cílí na podporu všech gramotností před vstupem do ZŠ a podporu dovedností nutných pro úspěšné zvládnutí počátků čtení psaní a počítání.

TVP je přílohou ŠVP PV.

6.3 Dílčí projekty a programy

Dílčí projekt č. 1 - LOGOPEDICKÁ PREVENCE V NAŠÍ MŠ a ROZVOJ JAZYKOVÝCH SCHOPNOSTÍ PODLE ELKONINA

PODPORA LOGOPEDICKÉ PREVENCE

Koncem předškolního období má být dítě schopno souvisle, správně a srozumitelně se vyjadřovat a dorozumívat se s dětmi i dospělými. Proto je důležité, jak v rodině, tak i v mateřské škole, věnovat náležitou pozornost celkovému rozvoji komunikativních dovedností, dále rozvoji sluchových dovedností i zrakového vnímání a paměti a nesmíme opomíjet péči o správnou výslovnost a výraznost řeči. Společně usilujeme o to, aby děti dosáhly před vstupem do základní školy správné výslovnosti všech hlásek, dokázaly plynule vyprávět a bez větších obtíží komunikovaly s vrstevníky i dospělými.

Cíl - CELKOVÝ ROZVOJ KOMUNIKATIVNÍCH DOVEDNOSTÍ DĚTÍ A INTENZIVNÍ LOGOPEDICKOU PREVENČÍ PODPOŘIT JEJICH SPRÁVNOU VÝSLOVNOST

Jaké postupové cesty volíme? • budeme děti podporovat v získávání zkušeností pomocí vlastní experimentální a manipulativní činnosti

- budeme u dětí rozvíjet vnímání souvislosti i následnosti, závislosti a pravidelnosti popsaného či pozorovaného
- budeme rozvíjet vnímání a chápání grafických symbolů

- budeme rozvíjet chápání a vnímání důležitého a nepodstatného, rozlišování mezi možným a jistým, vyhodnocování co je pravda a nepravda
- budeme děti učit registrovat vyjádření určité i neurčité kvantity v proudu řeči v různých jazykových podobách

1) Na začátku školního roku provede speciální pedagog Mgr. P. Novotná, na základě písemného souhlasu rodičů, vyšetření dětí - depistáž , na které bude rodičům přihlášených a vyšetřených dětí sděleno, zda jejich dítě vzhledem k dosaženému věku potřebuje logopedickou intervenci.

2) Pedagogové s certifikátem logopedického asistenta budou, na základě spolupráce a vedení p. logopedky výše, individuálně procvičovat problematické hlásky, zaznamenávat vývojovou úroveň řeči každého dítěte a vyhodnocovat jeho stávající úroveň. Frekvence konzultací rodič - dítě - logoped je zpočátku jedenkrát týdně, posléze jednou za měsíc. Četnost procvičování ve školce bude nastaveno dle možné kapacity paní asistentek. Jedenkrát týdně proběhne i konzultace p. logopedkou a asistentkami, aby byly aktualizovány informace o vývoji řeči konkrétního dítěte.

3) Rozhodnou o dalších doporučeních, která budou směřovat k podpoře předčtenářské gramotnosti, tedy dobrému rozvoji komunikativních dovedností se správnou výslovností.

Dětem , **u kterých probíhá vývoj standardním způsobem**, a nepotřebují významnější péči, pedagogové budou nabízet v rámci naplnění stanovených cílů během celého dne činnosti podporující rozvoj řeči. Budou k tomu využívat nově vytvořená jazyková centra.

Formou hry budou děti plnit různé úkoly, kde procvičí fonemický sluch, postřeh, rozvíjí slovní zásobu, zrakovou orientaci a další důležité schopnosti a dovednosti.

Děti využijí různé deskové hry, logopedické kartičky, logopedické pexeso, při dechových cvičeních děti zkoušejí foukat do peříčka, brčkem do vody, do magického balónku.

Pedagogové využijí maňaska, který děti provede při logopedických cvičeních, má totiž pohyblivá mluvidla i jazyk. Motivuje děti po celý den v rozmanitých činnostech. Logopedická zrcadla pomáhají při artikulačních cvičeních, umožňují dobrou nápodobu.

Pedagogové dětem nabídnou možnost práce s grafickými a pracovními listy.

Další možností pedagogů je využití interaktivní tabule, kde jsou pro děti připraveny výukové programy zaměřené na tuto oblast.

Celkový vývoj komunikativních dovedností a diagnostiku řeči pedagogové budou zaznamenávat individuálně do vývojových portfolií každého dítěte.

Práci s dětmi, které budou potřebovat intenzivní logopedickou podporu, zajistí logopedičtí asistenti v častějším časovém režimu za pomoci a spolupráce s rodinou. Nabídneme doporučení pro logopedická cvičení, materiály z našich logopedických databank, odbornou literaturu a praktické předvedení potřebných logopedických cvičení.

Dílčí projekt č. 2 - ŠKOLIČKA NANEČISTO

Cílem projektu je především rozvoj předčtenářských a předmatematických představ tak, aby dítě bylo připravené na vstup do základní školy rozvinutím svého osobního potenciálu v maximální míře ve všech oblastech a zkvalitněním výstupových kompetencí u dětí předškolního věku zaměřených na rozvoj logických schopností, funkčního myšlení a aplikací všeho poznaného a objeveného v každodenním životě.

Rozvoj předčtenářské a předmatematické gramotnosti předpokládá rozvoj v oblasti kognitivní, psychomotorické i afektivní.

Budeme se tedy zaměřovat na sebeobslužné, sociální i pohybové dovednosti, grafomotorický projev, sluchové a zrakové vnímání a paměť, na schopnost kooperovat, na řeč a další komunikativní aktivity, na schopnost soustředění i paměť krátkodobou.

V oblasti předčtenářských a předmatematických představ nejde o systematickou výuku, ale o snahu vybavit děti takovými schopnostmi, aby se dokázaly dívat na svět na základě poznaných vztahů, souvislostí a zkušeností a využívaly přitom zákonů myšlení.

Předčtenářské a předmatematické představy prolínají téměř všemi aktivitami, váží se jak na běžný život dítěte, tak na ostatní činnosti, např. jazykové, estetické, tělesné, sociální.

Cíle a záměry v oblasti předmatematických představ

- budeme děti podporovat v tom, aby zažívaly pocit úspěchu vyřešením úlohy

- povedeme děti k osvojení schopnosti řešit úlohy metodou pokus – omyl
- budeme děti podporovat v tom, aby dokázaly zobecňovat a uplatňovat získané zkušenosti a znalosti, aby dokázaly objevovat zákonitosti a učit se argumentovat
- budeme děti podporovat v pochopení otázek nebo úkolů a na základě toho vybrat potřebné informace
- budeme rozvíjet schopnost vidět, všimnout si, zapamatovat viděné, vytvořit a poskládat představu z částí
- budeme rozvíjet předčíselné představy – porovnávat, třídit podle jednoho i více kritérií, řadit, odhadovat, posuzovat početnost
- budeme rozvíjet prostorovou představivost – schopnost vnímat geometrický útvar, jeho polohu v prostoru i změnu této polohy
- budeme procvičovat orientaci v rovině vertikální (nahore – uprostřed - dole), předozadní (vpředu – vzadu) i horizontální (vpravo – vlevo)
- budeme děti podporovat v získávání zkušeností pomocí vlastní experimentální a manipulativní činnosti
- budeme u dětí rozvíjet vnímání souvislosti i následnosti, závislosti a pravidelnosti popsaného či pozorovaného
- budeme rozvíjet vnímání a chápání grafických symbolů
- budeme rozvíjet chápání a vnímání důležitého a nepodstatného, rozlišování mezi možným a jistým, vyhodnocování co je pravda a nepravda
- budeme děti učit registrovat vyjádření určité i neurčité kvantity v proudu řeči v různých jazykových podobách

Cíle a záměry v oblasti předčtenářských představ

- povedeme děti k tomu, aby vnímaly a uvědomovaly si význam čteného textu
- budeme usilovat o výrazné obohacení slovní zásoby a o její aktivní užívání

- budeme v dětech utvářet vztah ke knihám, časopisům, encyklopediím a podporovat je v představě, že jsou to prostředky k získávání informací o okolním světě, k rozvoji poznání, myšlení, fantazie a představivosti
- povedeme děti k práci s textem, obrázky, ilustracemi
- budeme u dětí rozvíjet komunikační schopnosti a kooperativní dovednosti

Vzdělávací nabídka

- manipulace s předměty (třídění, srovnávání, porovnání vlastností, měření a porovnávání délek, odhadování atd.)
- manipulace s kostkami a 3D modely
- práce s digitálními technologiemi
- pracovní listy (např. Kuliferda, Šimonovy pracovní listy atd.)
- konstruktivní stavebnice
- aktivity a manipulativní činnosti s přírodními materiály
- aktivity a činnosti dle Hejného metody
- aktivity a činnosti dle metody NTC Learning
- práce s papírem (skládání, stříhání)
- deskové a společenské hry
- aktivity s grafickými symboly a piktogramy

- rytmicizace, krokování
- příběhy, nedokončené příběhy, obrázkové čtení, křížovky, říkadla
- činnosti zaměřené na získávání orientace v prostoru a čase
- činnosti zaměřené na rozvoj zrakového vnímání a paměti a sluchového vnímání a paměti
- činnosti zaměřené na koordinaci ruka – oko
- aktivity podporující představivost a fantazii
- aktivity podporující volné vyjadřování v oblasti pohybové, výtvarné, hudební, řečové, taneční, grafické atd.

Podpora externích projektů v projektu „Školička nanečisto“ využíváme nejrůznějších aktivit a činností, které jsou podporovány a nabízeny v projektech:

Celé Česko čte dětem

Recyklohraní

Mensa pro školky

Mrkvička

Očekávané konkretizované výstupy

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- napodobit základní geometrické obrazce, tvary, grafické symboly

- pracovat se stavebnicemi a skládkami
- provádět jednoduché úkony s různými pomůckami a materiály
- mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, uplatnit slova aktivně v řeči, určovat a pojmenovávat věci a jevy v okolí
- sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, pohádky, dokázat příběh či pohádku samostatně převyprávět, dokázat odhadnout, jak by mohl pokračovat
- rozlišit tvary předmětů, geometrické tvary, vlastnosti objektů
- rozpoznat odlišnosti v detailech
- odhalit podstatné a nepodstatné znaky i charakteristické znaky předmětů
- soustředěně poslouchat, udržet pozornost
- dokončit hru či rozdělanou činnost
- zapamatovat si postup řešení
- tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály, experimentovat s nimi
- dokreslit chybějící část obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy
- rozlišit symboly, piktogramy a značky, umět je používat a pochopit jejich význam
- rozlišovat a používat základní prostorové a časové pojmy
- rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost a velikost

- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, porovnat, posoudit početnost dvou souborů
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet společné a rozdílné znaky
- řešit labyrinty
- experimentovat, zkoušet, řešit problémy cestou pokus – omyl
- řešit problém samostatně i ve spolupráci, postupovat podle pokynů a instrukcí, vymýšlet nová řešení, verbalizovat je
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy, vyprávět o nich, vyhledávat informace v encyklopediích

V úrovni kompetencí vystupují do popředí především

- kompetence k učení
- kompetence k řešení problémů
- komunikační kompetence

Dílčí projekt č. 3 - VE ZDRAVÉM TĚLE, ZDRAVÝ DUCH

Cílem projektu „Ve zdravém těle, zdravý duch“ je výchova ke zdraví se zaměřením na oblast pohybu a sportu. Chceme vytvářet takové prostředí, které respektuje a podporuje zdraví dětí, pedagogů i ostatních zaměstnanců školy a rodičů, a to ve všech jeho složkách, tedy tělesné, sociální i duševní a v rovnováze s prostředím přírodním i společenským.

V rámci zdravotní gramotnosti podporujeme aktivní spolupráci dětí, pedagogů a rodičů se snahou o vytvoření maximálně pozitivního klimatu školy, vedeme děti ke zdravému způsobu života i k odpovědnosti za své zdraví, vytváříme optimální vztahy mezi školou a všemi jejími partnery a vhodné podmínky pro celý výchovně-vzdělávací proces.

Program podpory zdraví je tak pro nás prostředkem pro primární prevenci rizik ohrožujících zdraví, od rizik zdravotních až po rizika sociálně patologická.

Za nejdůležitější považujeme tyto oblasti:

1. pohybová výchova a sport
2. výchova ke zdraví
3. výživa
4. osobní a duševní hygiena

Pohyb je jednou z nejdůležitějších biologických potřeb dítěte s jasným přirozeným efektem na zdraví, tělesnou i psychickou zdatnost. Je zde také významný sociální aspekt, rozvíjí se kamarádství, smysl pro fair-play, děti se lépe učí vyrovnat se s prohrou či neúspěchem. Pro svou náležitost k dětskému věku je právě pohybová aktivita a pohybová hra prostředek přirozený a účinný.

Vzhledem k tomu, že děti v předškolním věku prochází výraznou tělesnou změnou a dozráváním centrální nervové soustavy, která je schopná řídit pohyb mnohem přesněji, je toto období ideální pro vytváření velmi dobrých předpokladů pro učení a zvláště pro zvládnutí celé řady pohybových dovedností. Děti si v tomto věku také vytváří výrazné pohybové a jiné návyky.

To je důvod, proč chceme, aby děti měly možnost zvládnout i další pohybové aktivity, jako je plavání či bruslení, které rodičům nabízíme jako doplňující a záleží na nich, zda tyto aktivity vyhodnotí pro své dítě především jako věkově adekvátní, přínosné, zvládnutelné vzhledem k pohybovým schopnostem a dovednostem dítěte a také vzhledem k zdravotnímu stavu dítěte.

1. Cíle a záměry v oblasti pohybové výchovy a sportu

- budeme vytvářet podmínky pro každodenní pravidelné a soustavné pohybové činnosti, ať již spontánní či řízené s respektem k individuálním potřebám a předpokladům
- budeme u dětí rozvíjet pozitivní vztah k pohybovým aktivitám a sportu
- budeme zdokonalovat pohyby lokomoční, nelokomoční a manipulační
- budeme posilovat tělesnou i psychickou zdatnost
- povedeme děti k posílení samostatnosti, schopnosti rozhodování se, zkoušení a experimentování
- povedeme děti ke komunikaci, diskuzi a účasti při stanovování pravidel
- budeme vyžadovat přiměřenou odpovědnost dětí za své chování

Vzdělávací nabídka

- aktivity a cvičení s náčiním a různými pomůckami – míčky a míče různých velikostí, overbally, barevné puky, obruče, švihadla, lanka, gumy, aktivní kruh, překážky, tyče, kladinky, žebřiny, trubice, trampolínka atd.
- aktivity a cvičení v rámci metody NTC Learning
- míčové hry – vybíjená, fotbal, pozemní hokej, základy basketballu
- opičí, překážkové dráhy
- „školkové“ hry - školka s míčem, školka s gumou
- cvičení s prvky jógy - Láli jóga

- základy atletiky – běhy na různé vzdálenosti, běh přes překážky, skoky, hody
- základy gymnastiky
- hudebně pohybové hry
- rovnovážná a balanční cvičení - kladinky, chůdy
- turistika, zdolávání náročnějších terénů
- jízda na koloběžce, odrážedle, kole
- smyslové a psychomotorické hry
- hod na cíl – basketbalový koš, jiný určený prostor
- lezecká stěna
- pohyb na hracích prvcích – lanová stěna, skuzavka, houpačky
- štafetové hry
- experimenty a pozorování – např. poslouchání tlukotu srdce
- hmatové chodníčky
- bobování, klouzání
- činnosti s pálkou, raketou a míčkem

- zimní a letní olympiáda

2. Cíle a záměry v oblasti výchovy ke zdraví

- budeme děti vést k osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o kvalitě a prospěšnosti pohybových činností
- budeme děti podporovat ve vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- budeme děti podporovat v samostatném rozhodování
- povedeme děti k poznávání sebe sama, budeme rozvíjet pozitivní city ve vztahu k sobě, k získání sebevědomí, sebedůvěry i osobní spokojenosti

Vzdělávací nabídka

- motivační divadélka
- tematické příběhy, pohádky
- dramatické a tanečně pohybové činnosti
- prohlížení knih a encyklopedií
- práce s interaktivní tabulí
- experimenty, pokusy, pozorování
- aktivity a činnosti, které vedou k vyjádření dítěte – rozhovor, výtvarné, taneční, dramatické, pohybové a další
- návštěva solné jeskyně a jiné výlety

3. Cíle a záměry v oblasti výživy

- povedeme děti k tomu, aby vnímaly a uvědomovaly si, které potraviny a suroviny jsou pro ně zdravé a přínosné a které ne
- povedeme děti k rozvoji jemné i hrubé motoriky při přípravě pokrmů, při stolování
- povedeme děti k tomu, aby dokázaly uvážene rozhodnout o objemu a skladbě svého jídelníčku
- budeme děti motivovat k ochutnání nechtěných, netradičních, nových potravin
- povedeme děti ke znalosti významu pitného režimu a vody

Vzdělávací nabídka

- pěstování ovoce, zeleniny a bylinek na školní zahradě, jejich konzumace
- příprava, vaření různých jídel, pokrmů – přehled a popis výchozích surovin, zapojení smyslů např. při rozeznávání bylinek, práce s těstem, moukou, loupání, krájení, zdobení pokrmu, aranžování, dochucování a samozřejmě ochutnávání hotových dobrot
- smyslové, psychomotorické a paměťové hry s využitím surovin, potravin
- pokusy, experimenty, objevování
- činnosti a aktivity využívající různé suroviny při výtvarných a estetických činnostech (těstoviny, luštěniny)
- činnosti a aktivity využívající různé suroviny při rozvoji předčtenářských a předmatematických představ
- prohlížení knih a encyklopedií
- práce s interaktivní tabulí

4. Cíle a záměry v oblasti osobní a duševní hygieny

- budeme děti vést k posilování prosociálního chování k druhým lidem
- budeme u dětí rozvíjet schopnost ochrany osobního soukromí a bezpečí
- budeme rozvíjet maximální sebeobslužnost
- budeme děti podporovat ve správném vedení osobní hygieny – čištění zoubků, mytí rukou, hygiena po toaletě
- povedeme děti k tomu, aby dokázaly vyjádřit, co je jim příjemné a co ne
- budeme u dětí rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- povedeme děti k dodržování domluvených pravidel a k přiměřené odpovědnosti za své chování

Vzdělávací nabídka

- činnosti relaxační a odpočinkové – masáže, aromaterapie, relaxační hudba
- kooperační aktivity
- motivační divadélka
- tematické pohádky a příběhy
- pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti zajišťující spokojenost, radost, pohodu

- činnosti a aktivity směřující k ochraně přírody a všeho živého

Podpora externích projektů v projektu „Ve zdravém těle, zdravý duch“ využíváme nejrůznějších aktivit a činností, které jsou podporovány a nabízeny v projektech:

Mezi námi povídej

Mensa pro školky

Celé Česko čte dětem

Recyklohraní

Se Sokolem do života

Zdravá pětka

Skutečně zdravá škola

Mrkvička

Očekávané konkretizované výstupy

- zachovávat správné držení těla
- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru

- ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- zvládnout jemnou motoriku a zacházení s předměty denní potřeby
- zvládat sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- rozlišovat co zdraví prospívá a co mu škodí
- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy • mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí
- vědomě využívat všech smyslů
- vyjádřit svůj souhlas, umět říci ne v konkrétní situaci
- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních krás
- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- mít povědomí o širším přírodním a společenském prostředí
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se lidé chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí

V úrovni kompetencí vystupují do popředí především

- kompetence k učení
- sociální a personální kompetence
- činnostní a občanské kompetence

Dílčí projekt č. 4 - ŠIKULOVÉ

Cílem projektu je rozvíjet 1. sociální, 2. environmentální, 3. finanční, 4. polytechnickou a 5. digitální gramotnost.

Nabízet dětem aktivity, které je inspirují k hledání vlastních postupů a řešení a tím rozvíjet technické a kritické myšlení, podporovat odpovědnost, vyzdvihovat pokroky a oceňovat vynaložené úsilí.

Zařazovat badatelské a experimentální činnosti, respektovat různé způsoby učení a využívat dostupné digitální informační a komunikační technologie. V neposlední řadě také podporovat samostatnost dětí, vést děti k dodržování pravidel a být otevřený novým zkušenostem.

Hlavním cílem **1. sociální gramotnosti** je utvářet u dětí povědomí o mezilidských vztazích, morálních hodnotách a učit děti vnímat lidi ve svém okolí se svými odlišnostmi jako přirozený jev.

Cílem 2. **environmentální gramotnosti** v MŠ je vést děti k zodpovědnému vztahu k přírodě, k životnímu prostředí a podporovat trvale udržitelný rozvoj.

3. Finanční gramotnost cílí na přiblížení dětí k pochopení hodnoty peněz v životě člověka, seznámení se s možnostmi jejich získávání a promyšleného vynakládání.

Vzbudit u dětí zájem o manuální činnosti, podporovat zvědavost, zkoumat a objevovat - to je cílem 4. **polytechnické gramotnosti**.

Cílem 5. **digitální gramotnosti** je bezpečné, sebejisté, kritické a tvořivé využívání digitálních technologií při nejrůznějších činnostech a při řešení nejrůznějších problémů.

Výstupem projektu je překročení hranic mezi jednotlivými gramotnostmi a jejich vzájemné propojení.

1. Cíle a záměry v oblasti sociální

- budeme rozvíjet mezilidské vztahy a povědomí o morálních hodnotách
- chceme rozvíjet komunikační dovednosti
- podpoříme u dětí sebeuvědomění a sebeovládání
- budeme podporovat činnosti, kterými lze předcházet šikaně a náznakům násilí
- budeme dbát na dodržování pravidel
- podpoříme navazování kontaktů
- vytvoříme příjemné prostředí
- budeme uspokojovat potřeby a přání dětí

Vzdělávací nabídka v oblasti sociální

- kooperace ve skupině (společenské hry, pohybové aktivity, skupinové aktivity)
- námětové hry
- výlety a divadelní představení (společenské chování)
- výroba dárků, oslavy narozenin

- setkávání s prvňáčky, spolupráce se ZŠ
- sebehodnocení dětí po činnostech, možnost vyjádřit se
- práce s emocemi (Ferda a jeho mouchy, Pája a bleší cirkus)
- respektování pravidel (tvorba třídních pravidel, pohybové a společenské hry)
- společné řešení problému (ranní, komunitní kruh)
- mít povědomí o širším společenském kontextu formou praktických ukázek, podpora tradic (pečení perníčků, posvícenských koláčů, výroba vánočních dárků, výroba Morany, barvení kraslic)
- vytvářet kladný vztah ke starším lidem (setkávání, povídání, společná vyrábění)

2. Cíle a záměry v oblasti environmentální

- budeme u dětí vytvářet povědomí o rozmanitosti přírody
- budovat pozitivní vztah k přírodě
- chceme rozvíjet abstraktní myšlení
- podporovat pochopení vztahu člověka a přírody, ochrana životního prostředí
- budeme vytvářet povědomí o významu recyklace odpadů

Vzdělávací nabídka v oblasti environmentální

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vycházky a výlety do okolí, významná místa v okolí, poznávací aktivity, smyslové hry, exkurze s odborníky
- vytváření povědomí o rozmanitosti přírody, pozorování změn v přírodě, pozorování krajiny, aktivity zaměřené na jednotlivé biotopy, pozorování rozmanitosti školní zahrady v průběhu ročních období, fotozánam pozorovaných změn, skupenství vody, pěstování od semínka, sazeniček
- pochopení vlivu člověka na přírodu, ochrana přírody, pletí záhonků, krmení ptáčků v zimě, pozorování hmyzího domečku na zahradě, recyklace hrou, třídění odpadků, návštěva krmelce v zimě
- rozvoj úcty k životu, ekohry, vhodné oblečení do přírody, základy první pomoci
- vytvoření povědomí o souladu živé a neživé přírody, sbírky, tvoření herbářů, pozorování živočichů a rostlin, dýchání rostlin, koloběh vody v přírodě, cestování po Zemi, vesmír, slavíme Den Země
- osvojení poznatků o zdravém a bezpečném prostředí, nebezpečí v přírodě, nebezpečí v domácnosti, bezpečné chování v přírodě a při styku se zvířaty
- výlety s ekologickou tematikou
- práce s mikroskopem a lupou, zábavné pokusy v přírodě
- vycházky s pracovní orientací (pozorování, tvorba atlasů listů, herbáře)

3. Cíle a záměry v oblasti finanční

- budeme děti vést ke správnému rozhodování a rozlišování mezi přáním a potřebou
- povedeme děti k pochopení pojmu peníze
- budeme objevovat způsoby, jak si lze peníze vydělat a ušetřit

- povedeme děti k pochopení principu osobního hospodaření
- podpoříme pochopení důležitosti darování části vydělaných peněz na dobrou věc Vzdělávací nabídka v oblasti finanční
- argumentace, komunikace, rozhodování v rámci pojmů volba, výběr, zájem, peníze
- námětové hry na nakupování, vybírání dárku, placení u pokladny, na směnný obchod
- aktivity zaměřené na pracovní profese, na rozlišování služeb x zboží
- činnosti a hry k seznámení s pojmy peníze, mince, šetření, přání, práce, banka
- možnost vyjádřit vlastní názor
- spolupráce
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- příběhy, divadélka - časové a logické posloupnosti děje, simulace situací, dokončování příběhů, návrhy možností
- posílení povědomí o možnostech darování, pomoci, posílení mezilidských vztahů, aktivnímu přístupu

Vzdělávací nabídka v oblasti finanční

- argumentace, komunikace, rozhodování v rámci pojmů volba, výběr, zájem, peníze
- námětové hry na nakupování, vybírání dárku, placení u pokladny, na směnný obchod
- aktivity zaměřené na pracovní profese, na rozlišování služeb x zboží

- činnosti a hry k seznámení s pojmy peníze, mince, šetření, přání, práce, banka
- možnost vyjádřit vlastní názor
- spolupráce
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních

4. Cíle a záměry v oblasti polytechnické

- budeme rozvíjet manipulační dovednosti
- podporovat komunikační schopnosti
- chceme rozvíjet tvořivé a kritické myšlení
- budeme povzbuzovat zájem dětí o pracovní činnosti
- budeme rozvíjet u dětí pracovní schopnosti, které odpovídají možnostem a schopnostem dětí

Vzdělávací nabídka v oblasti polytechnické

- rozvíjení manuálních dovedností, práce s ručním nářadím
- manipulace s digitálními technologiemi (propojení s digitální gramotností)
- konstruování podle předlohy či vlastní fantazie
- bádání a experimentování formou přímých zkušeností s daným jevem

- položení základu vědomostí o smyslech, živlech, materiálech, jednoduchých strojích, magnetismu, energii, síle, času, zvuku, chemické pokusy
- rozvíjení technického myšlení
- ovládat koordinaci oko x ruka (třídění, řazení, přiřazování, měření, odhad)
- uspořádání pracovního místa, sebeobsluha
- práce s modelovacími hmotami, stříhání nůžkami, vytrhávání, skládání papíru
- povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečnosti při práci
- rozvoj řeči při formulaci otázek
- rozlišování některých symbolů (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí, písmena, čísla)
- podpora záměrného udržení pozornosti (odhalování podstatných znaků a vlastností předmětů)
- využívání IT technologií při zadávání pokynů (mluvící skřipce)
- rozvoj kreativního myšlení, vynalézat nová a netradiční řešení
- řešení myšlenkových problémů (práce s knihou, tvoření plánek, využití digitálních medií) • rozvoj sociálních kompetencí (spolupráce s ostatními, respektování ostatních, ohleduplnost)
- seznámení se s různými řemesly a povoláními
- vycházky s pracovně orientačním zaměřením (pozorování, měření velikosti, délky, objemů)
- příběhy, divadélka - časové a logické posloupnosti děje, simulace situací, dokončování příběhů, návrhy možností

- posílení povědomí o možnostech darování, pomoci, posílení mezilidských vztahů, aktivnímu přístupu

5. Cíle a záměry v oblasti digitální

- vytvoření povědomí o možnosti zapojovat se do dění ve svém okolí pomocí online aktivit a jejich využívání v rámci svého osobního rozvoje, učení • rozvoj schopnosti využívat nové digitální technologie
- vytvoření povědomí o možnostech a hodnocení souvisejících rizik
- rozvoj kritického myšlení
- povedeme děti k postupné tvorbě digitální obsahu především k vyjádření svých představ a zážitků
- budeme u dětí podporovat schopnost získávat, posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a obsah s použitím digitálních technologií a volit způsoby a strategie odpovídající konkrétní situaci a účelu

Vzdělávací nabídka v oblasti digitální

- využití digitálních technologií v rámci všech nejrůznějších aktivit a činností při rozvoji ostatních gramotností
- používání multimediální interaktivní tabule s programem Barevné kamínky, programovací včelky Beebot a Bluebot, digitálního mikroskopu, mluvících skřípců, mluvíví karty, 3D pera, digitálních fotoaparátů, dotykových tabletů s programem LogicLike, Alfíček, Albi tužky

Očekávané konkretizované výstupy

- umět spolupracovat s ostatními
- umět se prosadit, ale i podřídit se skupině
- být tolerantní k odlišnostem lidí

- bránit se projevům násilí a chápat nespravedlnost
- umět řešit konflikty dohodou
- umět si samostatně zvolit činnost
- umět plánovat a vyhodnocovat
- vyvíjet úsilí potřebné k dokončení práce
- umět pracovat s jednoduchými nástroji a zacházet s běžnými pracovními pomůckami, drobnými nástroji, výtvarnými pomůckami a materiály a to šetrně
- dbát na zdraví a bezpečnost
- být ohleduplný k přírodě a k lidem
- umět se domlouvat na pracovním postupu
- umět pracovat s knihou a digitálními technologiemi
- mít základní znalosti o rostlinách a zvířatech
- znát jednotlivé materiály a jejich vlastnosti
- orientovat se v základních symbolech a značkách, rozumět jejich významu a komunikativním funkcím

V úrovni kompetencí vystupují do popředí

- sociální a personální kompetence

- kompetence k učení
- činnostní a občanské kompetence
- komunikativní kompetence

Podpora externích projektů

Celé Česko čte dětem

Mezi námi povídej

Recyklohraní

Mensa pro školky

Mrkvička

Zdravá pětka

Tyto projekty jsou dílčími projekty ŠVP PV. Jsou přirozeně začleňovány při tvorbě TVP do jednotlivých integrovaných bloků a vzdělávací nabídky podle specifik jednotlivých tříd tak, aby plnily své cíle a záměry.

EXTERNÍ PROJEKTY v naší mateřské škole - výběr

1. mezinárodní projekt (program) Ekoškola pro mateřské školy

Ekoškola: místo, kde děti samostatně a aktivně zlepšují životní prostředí.

V projektu jsme zapojeni od roku 2018 a jsme držiteli mezinárodní certifikace Stříbrné a bronzové cesty programu Ekoškola platnou na tříleté období: červen 2021–červen 2024 za dodržení stávajících podmínek.

Program Ekoškola je mezinárodní vzdělávací program, jehož hlavním cílem je, aby děti snižovaly ekologický dopad školy a svého jednání na životní prostředí a zlepšily prostředí ve škole a jejím okolí.

Ekoškolky pomáhají dětem, učitelům a rodičům udělat ze školky příjemnější, demokratičtější a k přírodě bližší místo k životu.

Metodika 7 kroků

Metodika 7 kroků může učinit z vaší mateřské školy skutečně dobrou Ekoškolu. Dětem umožní získat dovednosti, které využijí nejen ve škole, ale i dále ve svém životě.

1. krok – EKOTÝM

Ekotým je základem fungování programu Ekoškola na mateřské škole. Je sestaven z dětí, ale i dospělých (dětí z různých tříd a různého věku, učitelů, rodičů i provozních zaměstnanců mateřské školy).

2. krok – ANALÝZA

Analýza je dalším důležitým krokem, který je třeba udělat na začátku. Analýza vám poskytuje reálnou představu o tom, jaké jsou silné a slabé stránky školy ve vybraných [Tématech](#) a na co byste se měli zaměřit v Plánu činností. V pátrání po silných a slabých stránkách vám pomohou [Otázky k Analýze školky](#).

3. krok – PLÁN ČINNOSTI

Při tvorbě Plánu činností vycházíte z toho, co jste zjistili v Analýze, tedy ze slabých a silných stránek. Hledáte řešení, stanovujete si cíle a plánujete si úkoly a aktivity, které vedou k nápravě slabých a k udržení silných stránek školy. Na tvorbě Plánu činností se podílí celý Ekotým a další členové školy. Důležité je myslet, již při tvorbě plánu na to, jakým způsobem budete plnění úkolů vyhodnocovat.

4. krok – SLEDOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ

Pravidelným sledováním a postupným vyhodnocováním Plánu činností zjišťujete, jak si vedete v naplňování jednotlivých cílů a úkolů. Postupně vedete děti k rozvoji dovedností, především posuzovat výsledky své činnosti, pozorovat pokroky, hodnotit úspěchy a zjišťovat příčiny neúspěchů.

5. krok – ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA VE VÝUCE

Cílem environmentální výchovy je seznámit děti s tématy, kterými se zabývají v Analýze, Plánu činností a dalších krocích. Je důležité věnovat tématům dostatek času, aby jim děti opravdu rozuměly a chápaly souvislosti. Tento krok má dětem pomoci pochopit, proč se mají vybraným tématům věnovat.

6. krok – INFORMOVÁNÍ A SPOLUPRÁCE

Krok Informování a spolupráce slouží k tomu, aby všichni věděli, co se u vás v Ekoškole děje. Nabízíte všem možnost zapojit se do realizace programu a přispět svými nápady a silami. Stejný cíl má tento krok i směrem ven, kdy oslovujete rodiče, širokou veřejnost, zastupitele i možné finanční podporovatele. Díky stálé spolupráci, informování ostatních a pořádáním zajímavých akcí se do programu postupně zapojuje celá mateřská škola, rodiče i širší veřejnost.

7. krok – EKOKODEX

Ekokodex je společným souborem hodnot a pravidel. Jde o seznam, který ukazuje, co ve škole vyznáváte v rámci jednotlivých [Témat](#). Zároveň vám slouží jako návod pro celou mateřskou školu i rodiče, jak se ohleduplně chovat k životnímu prostředí. Ekokodex tvoříte společně průběžně během realizace programu nebo i na jeho počátku. K Ekokodexu je dobré se po čase vracet a Ekokodex aktualizovat.

Jak nám můžete v projektu pomoci?

Přijďte na schůzku Ekotýmu, cca 1x za 2 měs. Domluvte se s p. učitelkou ve třídě a zapojte se do společných eko aktivit a brigád na školní zahradě, do projektování, jak zlepšit naše prostředí vnitřní i vnější.

2. projekt Recyklohraní

Projekt (jehož součástí jsme od doby vzniku naší školy) vznikl se záměrem podpořit environmentální výchovu na všech školách v České republice. Cílem projektu je prohloubit znalost dětí v oblasti třídění a recyklace odpadu a umožnit jim osobní zkušenost se zpětným odběrem baterií a použitých drobných elektrozařízení.

Recyklohraní rozvíjí vztah dětí k životnímu prostředí přímou účastí na sběru.

Za plnění úkolů a sběr získáváme body, které si pak ve speciálním katalogu můžeme vyměnit za odměny, charakteru výtvarných a sportovních potřeb, školních pomůcek, nebo také vstupenek do divadel, kin a zoo.

Jak můžete pomoci?

Sběrem vysloužilého elektrozařízení (červená popelnice při vstupu do šatny dětí), použitých baterií (zelená krabice na okně v šatně dětí) a

3. projekt Celé Česko čte dětem

Tento projekt vznikl proto, aby si společnost uvědomila, jak obrovský význam má pravidelné čtení dítěti pro jeho emocionální vývoj a pro formování návyku číst si v dospělosti.

Pravidelné hlasité předčítání učí dítě jazyku a myšlení, rozvíjí jeho paměť a obrazotvornost, obohacuje ho o vědomosti a vzorce morálního chování, posiluje jeho sebevědomí.

Pravidelné předčítání v přátelské atmosféře je spolehlivý a účinný způsob, jak se může čtení stát pro dítě stejně přitažlivým, či dokonce přitažlivějším než televize. Proto od roku 2014 investujeme, po těch několik let vyrůstání dětí v naší mateřské škole Sluníčko, dvacet minut denně do hlasitého čtení – jim a s nimi – a vychováváme z nich vnímavé čtenáře.

www.celeceskoctedetem.cz

Pravidelné čtení dítěti:

- vytváří pevné pouto mezi rodičem a dítětem
- podílí se na emočním rozvoji dítěte
- učí morálním hodnotám, napomáhá při výchově
- rozvíjí jazyk, paměť, představivost, učí myšlení
- formuje čtecí návyky a podporuje získávání vědomostí po celý život
- rozšiřuje znalosti, zlepšuje soustředění, usnadňuje učení
- je tou nejlepší investicí do úspěšné budoucnosti dítěte

Jak nám můžete v projektu pomoci?

Přijďte dětem číst. Domluvte se s p. učitelkou ve třídě, nejvhodnější dobou je čtení při odpočinku dětí po obědě, ale můžete přijít i v jiný čas.

4. projekt Mezi námi „Povídej“

Naše mateřská škola se v roce 2014 aktivně zapojila do spolupráce s obecně prospěšnou společností MEZI NÁMI POVÍDEJ.

Myslíme, že podporování setkávání lidí všech generací, vzájemné poznávání, společné objevování, tvoření, přirozená a nenásilná komunikace, různé hry, povídání jsou ku prospěchu našim dětem, ale i babičkám i dědečkům v Domově seniorů v Pyšelích, se kterým jsme též navázali úspěšnou a milou spoluprací. Jedenkrát za dva měsíce se setkáváme v prostorách nádherného historického zámku v Pyšelích.

Nejprve se vždy projdeme po náměstíčku, pokocháme se krásami malé středočeské vesničky, navštívíme cukrárnu s milou paní prodavačkou a pak se vydáme na návštěvu. Dopravu objednaným autobusem hradí náš zřizovatel, Obec Sulice. Doufáme, že obě věkové skupiny si mohou našimi společnými aktivitami předávat radost ze života, moudrost a energii.

V roce 2017 obdržela naše MŠ ocenění, značku „Mezigeneračně“, které naše školka získala za dlouholetou dosavadní činnost a vynaloženou energii a čas v mezigenerační oblasti a to spoluprací s Domovem seniorů Pyšely.

Jak nám můžete v projektu pomoci?

Domluvte se s p. učitelkou ve třídě, nejvhodnější dobou je čtení při odpočinku dětí po obědě, ale můžete přijít i v jiný čas.

5. projekt Skutečně zdravá škola

Podmínky pro udělení certifikátu SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLKA mají tři úrovně, bronzovou, stříbrnou a zlatou. Každá úroveň obsahuje specifický soubor kritérií, které musí MŠ získat.

Naše Mateřská škola Sluníčko je od roku 2017 zapojena do projektu Skutečně zdravé školy. Tento program se zaměřuje na zdravé stravování z kvalitních surovin, který v dětech podporuje a rozvíjí zdravé stravovací návyky. Vědecké důkazy potvrzují, že stravovací návyky se tvoří již v dětském věku a správná výživa hraje klíčovou roli ve zdravém růstu dítěte.

Skutečně zdravé školky umožňují dětem pěstovat bylinky, ovoce a zeleninu na zahradě a učit je základům vaření. Rodičům pomáhá vzdělávat se v oblasti zdravé výživy.

Minulý rok jsme získali stříbrnou plaketu, která pro nás byla velkým úspěchem. A byla také slavnostně předaná na 10. výročí otevření naší mateřské školy 31.8.2021

Od školní roku 2021/2022 jsme se do plnění programu dali, jak nejlépe jsme mohli, a situace nám dovolila. Na podzim jsme uspořádali pro rodiče a prarodiče brigádu na školní zahradě. Tatínkové byli velice šikovní, a již předem se informovali o to, co se po nich vlastně bude chtít, a s čím je na zahradě potřeba pomoci. Úkolem pro tatínky bylo vyrobit dvě kuchyňky a čtyři ponky z palet. Tatínkové zajistili dovezení palet do školky, přinesli si nářadí, pily, aku vrtačky a šrouby a pustili se do výroby. Za jedno odpoledne stihli vyrobit dvě kuchyňky a jeden ponk. A proto se nám tatínkové nabídli, že ještě jedno odpoledne přijdou a zbylé ponky s námi na jaře dodělají, aby každá třída měla svůj. Ale ani maminky nám nelenily. I ty se zajímali o to, co by bylo třeba udělat. Domluvili jsme se, že si chodníčky uděláme veselejší a barevnější, a tak nám jedna maminka koupila barvičky a šli jsme malovat společně. Vytvořili jsme si výukové materiály formou opakování - levá a pravá, barvičky, čísla, geometrické tvary. Jedna maminka nám nakreslila i šablony zvířátek jako omalovánku.

S dětmi pravidelně ve školce vaříme, pečeme či vyrábíme sirupy a medy. Navštěvujeme farmy se zvířátky v blízkém okolí školky.

Největším úspěchem letošního školní roku pro nás bylo uspořádání Velikonočního jarmarku. Hlavním cílem jarmarku bylo uskutečnění projektu „Dešťovka pro Sluníčko“, kde bylo třeba rozvod dešťové vody po zahradách naší školky. Celý jarmark byl uspořádán s účastí dětí, paní učitelek, ale i rodičů. Zapojili se jak s nápady, propagací a následné i výrobky, na jarmark (pečení, vaření, výroba dárečků). Po jarmarku nás ještě čekala brigáda s tatínky, která se uskutečnila z důvodu výkopových prací na již zmiňovaný rozvod vody.

Nepříjemná informace o tom, že Česká jídla, která je náš dodavatel stravy, neprošla auditem Skutečně zdravé školy, a tak můžeme o náš stříbrný certifikát přijít. Byla nám nabídnuta varianta na přechod k jinému dodavateli stravy nebo odebrání certifikátu. V současné době pracujeme na výběru nového dodavatele stravy, nejlépe takového, který by splňoval veškerá kritéria pro zachování stříbrné plakety, nebo alespoň pro obhájení bronzové plakety. Jsme tedy opět na začátku!

Jak nám můžete v projektu pomoci?

Přijďte na schůzku akční skupiny Skutečně zdravé školy, cca 1x za 2 měs. Domluvte se s p. učitelkou ve třídě a zapojte se do společných eko, zdravo, evo aktivit. Přijďte s dětmi uvařit, upéct, pracovat na bylinkové zahrádce a vezměte s sebou babičku a dědečka.

6. projekt Se Sokolem do života ANEB SVĚT NEKONČÍ ZA VRÁTKY, CVIČÍME SE ZVÍŘÁTKY

Do sokolského projektu pro rozvoj pohybové gramotnosti předškolních dětí Se Sokolem do života jsme zapojeni od školního roku 2019/2020. Dnešní děti se málo hýbou (hodně času tráví na digitálních technologiích) a proto chceme změnit špatné pohybové návyky dětí a podpořit u dětí zdravý psychomotoricko sociální vývoj.

Sokol, jako tělovýchovná organizace, funguje už přes 150 let a velkou měrou se podílí na tělesném rozvoji napříč českou populací. V projektu s názvem Se Sokolem do života aneb Svět nekončí za vrátky, cvičíme se zvířátky se zaměřuje na nejmladší generaci – na předškoláky. U této věkové kategorie je důležité, aby si děti osvojily základy svých schopností a mohly se v pozdějším životě dále rozvíjet a zdokonalovat. Rozvoj pohybové gramotnosti patří mezi tyto základní pilíře stejně tak jako rozvoj řeči, myšlení či poznání. V projektu Se Sokolem do života se děti učí vnímat pohyb jako přirozenost a součást jejich života a to díky kladné motivaci, při které je všemi aktivitami provází postavičky zvířátek.

Metodika, která je pro projekt zpracovaná, vychází ze sokolského cvičení a mnohaleté praxe cvičitelek v oddílech pro předškoláky a rodiče a děti. V současné době je metodický materiál, který pedagogové dostávají v rámci projektu k dispozici, jedním z nejlépe zpracovaných materiálů osnov pro TV, který v naší republice máme.

Všechny úkoly v projektu jsou rozděleny do pěti oblastí:

1. Přirozená cvičení
2. Obratnost
3. Dovednosti s míčem
4. Rozvíjení poznání
5. Netradiční činnosti

První tři z těchto pěti oblastí jsou věnovány pohybovým dovednostem, které mají za úkol rozvíjet u dětí základní pohyb jako takový. Díky těmto činnostem zjišťují, jak pracovat se svým tělem, jak koordinovat pohyby a zároveň zvyšují svoji tělesnou zdatnost.

Oblast, která se věnuje rozvíjení poznání, nabízí činnosti vhodné pro odpočinkové chvíle mezi cvičením či po něm.

Netradiční aktivity jsou vázány s ročními obdobími, děti tak poznávají, co se dá zažít v zimě nebo na podzim. Tyto činnosti jsou skupinovou záležitostí a zaberou více času, dávají proto příležitost uspořádat větší akci a zapojit do projektu i rodiče, sourozence nebo děti z jiné školky (jednoty) ve městě.

Každou z těchto oblastí reprezentuje zvířátko, podle kterého se děti mohou orientovat v jednotlivých úkolech. od roku 2014

Jak nám můžete v projektu pomoci?

Když v pohybových aktivitách budete také podporovat své děti, nejlépe denním pobytem venku v přírodě, procházkou, jízdou na kole, na hřišti.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
1. Koncepce a rámec školy	<p>1.1 Mateřská škola má jasně formulovanou vizi a realistickou strategii rozvoje, které pedagogové sdílejí a naplňují</p> <p>1.2 Mateřská škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie školy a je v souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče</p> <p>1.3 Mateřská škola funguje podle jasných pravidel umožňujících konstruktivní komunikaci všech aktérů (vedení, pedagogové, rodiče) a jejich participaci na chodu školy</p> <p>1.4 Mateřská škola je vstřícné a bezpečné místo pro děti, jejich rodiče i pedagogy</p> <p>1.5 Mateřská škola spolupracuje s vnějšími partnery - rodiče a zřizovatel</p>	<p>1.1 analýza dokumentů, swot analýza, pedagogická rada, vzájemné hospitace, hospitace, dotazník</p> <p>1.2 rozbor školní dokumentace, konzultace učitelek, pedagog. rada, swot analýza, dotazník spokojenosti pro rodiče - on-line, hodnocení integrovaných bloků</p> <p>1.3 pedagogické rady, provozní porady, třídní schůzky, konzultační hodiny, dotazník spokojenosti pro rodiče, hodnocení kultury školy</p> <p>1.4 pozorování, kontroly a hodnocení materiálních podmínek, psychohyg. zásad, spr. životosprávy, dodržování bezpečn. pravidel, ped. rady, konzultace, dotazník, swot analýza, Portfolio - zdravá abeceda</p> <p>1.5 konzultace, Rada rodičů – společné schůzky, ankety, dotazník, Portfolio aktivit a Návštěva v MŠ – rozhovory, účast na jednání zastupitelstva obce, na jednání s p. starostou- prezentace školy, konzultace</p>	<p>1.1 1x ročně na konci školního roku</p> <p>1.2 1x ročně na konci školního roku, 4x ročně po ukončení IB</p> <p>1.3 průběžně, neustále</p> <p>1.4 průběžně, neustále, zápisy v TVP a 1x ročně písemné vyhodnocení</p> <p>1.5 Ankety- 1x za rok a dle potřeby, Dotazník – 1x za 3 roky a průběžně dle potřeb</p>	<p>1.1 ředitelka a tým mateřské školy</p> <p>1.2 ředitelka a učitelé mateřské školy</p> <p>1.3 ředitelka a učitelé mateřské školy</p> <p>1.4 ředitelka a zaměstnanci mateřské školy</p> <p>1.5 ředitelka, zástupkyně a vedoucí učitelka</p>

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
2. Pedagogické vedení školy	2.1 Vedení školy efektivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření 2.2 Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima - pečuje o vztahy mezi pedagogy, dětmi i vzájemné vztahy mezi pedagogy a dětmi a jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů 2.3 Vedení školy cíleně pečuje o naplnění relevantních potřeb každého pedagoga a jeho profesní rozvoj, vytváří podmínky pro výměnu pedagogických zkušeností s dalšími školami a účinně podporuje začínající pedagogy 2.4 Vedení školy usiluje o optimální materiální podmínky vzdělávání a pečuje o jejich účelné využívání 2.5 Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj	2.1 dokumentace školy (švp, plán práce, školní akční plán, plán hospitací a pedagogických rad, sešit kontrol s opatřeními atd.), pedagogické rady, diskuze, zápisy v TK, evaluace, sebehodnotící dotazník učitele 2.2 třídní schůzky, konzultační hodiny, pedagogické rady, diskuze, rozhovory se zaměstnanci, swot analýza 2.3 neformální setkávání, brainstorming, rady, diskuze, rozhovory, Portfolio pedagoga a Plán osobního rozvoje, sdílení s jinými MŠ dle plánu, Plán a manuál začínajícího učitele + pozice uvádějícího učitele, na konci roku Hodnotící rozhovor 2.4 pozorování, dotazník, pedag. rada, konzultace 2.5 plán profesního rozvoje - celoživotní sebevzdělávání, sdílení s kolegyněmi ředitelkami, vzájemné sdílení s učiteli mateřské školy	2.1 denně , týdně - každé pondělí operativní pedagog. rada po ranní službě učitelů, 1x za 2 měs. rada, 1x ročně dotazník 2.2 3x ročně schůzky s rodiči, 1x za 2 měs. rady, 1x ročně analýza 2.3 průběžně, pravidelně, dle plánu, 1x ročně rozhovor 2.4 dle potřeby průběžně 2.5 průběžně, i dle aktuální potřeby	2. 1 ředitelka a zástupkyně školy, vedoucí učitelka 2.2 ředitelka a zástupkyně školy, vedoucí učitelka 2.3 ředitelka a zástupkyně školy, vedoucí učitelka 2.4 ředitelka a zástupkyně školy, vedoucí učitelka 2.5 ředitelka školy
3. Kvalita pedagogického	3.1 Pedagogové jsou pro svou práci kvalifikovaní	3.1 analýza dokumentů, plán	3.1	3.1 ředitelka školy 3.2

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
sboru	a odborně zdatní a ke své práci přistupují profesionálně 3.2 Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s dětmi, rodiči a kolegy vstřícný, respektující přístup 3.3 Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu 3.4 Pedagogové podporují rozvoj demokratických hodnot a občanské angažovanosti 3.5 Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji	profesního rozvoje a portfolio pedagoga, fotodokumentace, zápisy v TK, hospitace 3.2 pozorování, rozhovor 3.3 pedagogické rady, neformální setkávání, vzájemné sdílení příkladů dobré praxe, vzájemné hospitace, sdílení z DVPP 3.4 pozorování, zápisy v TK, sdílení, vzájemné hospitace, pedagog. rady, diskuze, rozhovory 3.5 Portfolio pedagoga a Plán profesního rozvoje, pedagog. rady, neformální setkávání, diskuze, sdílení, brainstorming	průběžně, pravidelně 3.2 průběžně, pravidelně 3.3 průběžně, pravidelně, dle potřeby 3.4 průběžně, pravidelně, dle potřeby 3.5 průběžně, pravidelně, dle potřeby	zástupkyně školy a vedoucí učitelka 3.3 zástupkyně školy a vedoucí učitelka 3.4 zástupkyně školy a vedoucí učitelka 3.5 zástupkyně školy a vedoucí učitelka
4. Vzdělávání	4.1 Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují vzdělávání v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a individuálními potřebami dětí 4.2 Pedagogové využívají široké spektrum výchovně - vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů 4.3 Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého dítěte a při plánování a realizaci vzdělávání zohledňují individuální potřeby dětí 4.4 Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj dětí	4.1 záznam do TVP, zápis do TK, diagnostický list dítěte, záznam do Portfolia dítěte, hodnocení očekávaných výstupů dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech, hodnocení IB, dokumentace a anamnéza dětí, hospitace, IVP, PLPP 4.2 záznam do TVP, zápis do TK, hospitace, pedagog. rady 4.3 pozorování, pravidelná diagnostika a individualizace, Portfolio dítěte, hodnocení očekávaných výstupů dětí v jednotlivých vzdělávacích oblastech, analýza dětských prací,	4.1 zápisy průběžně, hodnocení dětí 3x ročně a při aktuální potřebě, 4x ročně po ukončení IB, každé pondělí operativní pg. rady 4.2 průběžně,	4.1 ředitelka a učitelky dané třídy 4.2 zástupkyně školy a vedoucí učitelka, učitelky dané třídy 4.3 zástupkyně školy a vedoucí učitelka, učitelky dané třídy 4.4 zástupkyně školy a vedoucí učitelka, učitelky dané třídy

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
		hospitace, pedagog. rady 4.4 analýza dokumentů - zápisy v TK, TVP, evaluace dětí, třídy, hospitace, pg. rady,	dle potřeby, rady 1x za 2 měs., videotrénink interakcí 4.3 denně, 3x ročně písemná evaluace, před zápisem do 1. třídy 4.4 průběžně	
5. Vzdělávací výsledky	5.1 Mateřská škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého dítěte ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními 5.2 Výsledky vzdělávání dětí odpovídají očekávaným výsledkům podle vzdělávacích programů 5.3 Mateřská škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost dětí v průběhu, při ukončování předškolního vzdělávání a dle možností i v dalším vzdělávání a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání	5.1 záznamy a hodnocení do portfolia dítěte, opatření, kontrola plnění daných opatření, osobnostní dotazník, hospitace, přátelské návštěvy, videohospitace 5.2 pozorování, analýza dokumentů - zápisy v TK, TVP, portfolio dítěte, evaluace, hospitace, fotodokumentace 5.3 pozorování, diagnostika iSophi, Klokanův kufr a podle J. Bednářové, portfolio dítěte, hodnocení očekávaných výstupů dítěte v jednotlivých vzdělávacích oblastech, hospitace, pedagog. rada, diskuze, brainstorming	5.1 pravidelně, průběžně a dle potřeby ihned 5.2 pravidelně, průběžně, denně 5.3 pravidelně, průběžně, denně, hodnocení 3x ročně a dle potřeby, rady 1x za 2 měs., každé pondělí operativní	5.1 učitelky dané třídy 5.2 učitelky dané třídy 5.3 ředitelka a zástupkyně školy, vedoucí učitelka a učitelky dané třídy

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
			pg. rady	
6. Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	6.1 Mateřská škola vytváří každému dítěti a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo potřebu podpůrných opatření 6.2 Mateřská škola poskytuje účinnou podporu všem dětem s potřebou podpůrných opatření 6.3 Mateřská škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji dětí, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádné dítě nebylo vyčleňováno z kolektivu	6.1 analýza dokumentů, fotodokumentace, pozorování, zápisy v TK, TVP, portfoliu dítěte, hospitace, pedagog. rady, diskuze, dotazník spokojenosti - rodiče 6.2 pozorování, pedagogické rady, konzultace, hospitace, zápisy v TK, v portfoliu dítěte, v IVP, v PLPP, schůzky všech AP 6.3 pozorování, pedagogické rady, konzultace, hospitace, zápisy v TK, portfoliu dítěte	6.1 neustále, průběžně, pravidelně a dle potřeby 6.2 neustále, průběžně, pravidelně a dle potřeby, schůzky AP 1x měs. 6.3 neustále, průběžně, pravidelně a dle potřeby	6.1 zaměstnanci mateřské školy 6.2 zaměstnanci mateřské školy 6.3 učitelé dané třídy a tým mateřské školy